

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlatter sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, augusztus 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Tünődések.

Az aradi munkakiállítás nyertesei.

Álhir egy képviselő haláláról.

A braganzai herceg eltűnése.

Az aradi állatvásárok betiltása.

Kossuth születésnapja és az aradi ügyvédi
kamara.

Öngyilkos komikus.

Csalás a szellemek nevében.

Petrozsényi kirándulók Aradon.

Az aradi motorkocsi.

Ötvenhárom csontváz a Minoriták kriptá-
jában.

Windischgrätz százasa.

Szent-István napja.

A király komasága.

A belga király reggelije.

Tárca: Az ördögmalom. Írta: Szomaházy I.

Regény-Csarnok: Hipnózis. Írta: Hardy I. D.

Tünődések.

Arad, augusztus 19.

Ünneplő nemzet vagyunk; elhunyt és élő nagyjaink, dicsőséges és gyászteljes napjaink emlékei és évfordulóik kegyeletes ünnepek s hazafias manifesztációknak egymást sűrűn követő alkalmatosságai. Es nem is szabad ebben kifogásolni valót keresnünk, mert a mi súlyos közviszonyaink között csak úgy tarthatjuk fel államiségünket, ha a jelen s jövő nemzedék szívében azokon a polgárerényeken túl, melyek a törvénytisztelet s készséges adófizetésben sarkallanak, még egy harmadik: a *hazafiasság* is fejlesztve lesz.

De hát ezt a speciális magyar polgárerényt külsőségekkel, nemzeti zászlókkal, ünneplő szónoklatokkal megteremteni és *hatékonytá* tenni nem lehet. Valósággal; a mint szaporodnak az évfordulók, a szobrok, a nemzeti zászlók, mintha éppen fordított arányban hanyatlának a közszellem, a virtuális, a tettekben nyilvánuló hazafias érzület.

Nagyon tanuságos volna ennek a szörnyűséges, megdöbbentő paradoxonnak az okát keresni. Egyik fő ok, tagadhatlanul abban gyökeredzik, hogy az ország kormányzatának szelleme és irányzata nem felel meg a közérzület követelményeinek annyiban, hogy míg a magyar polgárság szíve mélyén *magyar nemzeti* politikát követelne, addig a kormány az ő idejét és erejét a Bécs és Rómával s a különböző hazai pártok és nemzetiségekkel való békés megférhetésnek hinta-politikájában meríti ki, nem egyszer a nemzeti eszme sértetlen fentartásának rovására. Ugy látszik, mintha feladatául nem is annyira a hatást, mint inkább a megélhetést tekintené.

Nem akarunk itt arra a kedvezőtlen, mondhatni alárendelt helyzetre utalni, melybe a gyöngye, a züllésnek indult Ausztriával szemben is a közjogi harcok dolgában jutottunk, mert hiszen lesz alkalmunk rövid időn belül e részben a kormány több évi akciójának eredményét annak érdeme szerint méltatni, miután a

végkifejlés itt már küszöbön áll. De lehetetlen kifejezést nem adnunk annak az általános elkedvetlenedésnek és mély lehangoltságnak, mely a magyar nemzeti eszme propagálásának megdöbbentő hanyatlásában észlelhető.

Nemcsak, hogy még az állami alapítványok segítségével teremtett nemzetiségi egyházak és külön faji törekvések melegágyául szolgálnak, nemcsak, hogy a kormány szeme láttára, sőt hozzájárulásával jutnak a magyar magán és állami birtokban volt földterületek idegen ajku akvizitorok, községek, sőt kulturális intézetek birtokába, nemcsak a népszámlálás adatai mutatják számszerűen bizonyossággal a vegyesajku területeken a nemzetiségek térfoglalását és a magyarság hanyatlását, annak számában és földbirtokában, hanem látnunk kell, mint válik ki a magyar nemzetből annak egyik legigazabb, hivebb része, a délmagyarországi németiség, mely az erdélyi szászok példájaképpen a nagy német eszméhez pártolt.

Ezek a szomorú reflexiók zavarják a mai országos szent ünnep hangulatát is. Örök dicsősége az első magyar királynak, hogy az Árpád által elfoglalt hirtokból *államot* alkotott, de mind kétségtelenebbé válik, hogy ez az állam nem volt *magyar*, és hogy a polyglott birodalomban a nemzeti eszme helyett a vallásos érzület, a nemzeti hagyományok helyett a legendák, a magyar nyelv helyett a latin és

TÁRCA

Az ördögmalom.

Írta: Szomaházy István.

Tapasztalták-e önök már azt, amit én: hogy egy-egy betegség láza alatt, az éj csöndjében — a butorok ilyenkor kísértetiesen meg-nőnek és a levegő oly különösen zug — egyszerre száz meg száz régi emlék rajzik körülöttünk a lámpa félhomályában, megfakult, kedves színek kelnek csodamódon életre, sirba tért gyermek arcok mosolyognak ránk, egy erdei zug, egy havas farakás újra előttünk áll, mint harminc évvel ezelőtt Fáradtan elzsibadván fekszünk a vánkos mélyedésében, miközben az agyvelünk szorgalmasan dolgozik. Talán mese is, hogy szakállas vénékké lettünk, hogy a szerelemre is immár cinikus gunnyal gondolunk, hogy az élet oly hideg, oly borzasztóan hideg... Most úgy rémlik, hogy még mindig palatáblával bandukolunk az iskolába, hogy a lejtős utcán libasorban csuszik végig, hogy a cserépkályhán püfögő sült alma vár ránk, mikor téli délutánokon az iskolából hazajövünk...

Egy influenzás láz ime az én öreg fejemben is felzavarta a bemohosult emlékeket, éj-jel, míg a háznép csöndesen aludt körültem, félig sirva gondoltam vissza a vidéki ház hoszszukás udvarára, a favágóra, aki a fészerben búkkfatuskokat aprított, a szomszédainkra, akikhez egy sötét vakszobán keresztül jártam be,

az ördögmalomra, melyen selyemruhás bohócok kergetőztek és mindennél élénkebben egy lenhaju kis leányra, a kinek ez a különös neve volt: Lenka.

Oh kis Lenka, bolondos leány, emlékszel-e hogy kunyoráltam téled az ördögmalmot s mint csiptem kékre gyöngye kis karodat, amiért a játékokat egy tolltartóért nekem nem adtad? Hogy emlékeznél, mikor harminc év óta egy hangot se szóltál, s a kereszted is rég elkorhadt a vidéki temetőben, ahova egykor ének-szóval elkísérték...

Gazdagok vagy szegények voltak-e a Lenka szülei, nem tudom, csak arra emlékszem, hogy velünk öröktől fogva egy házban laktak, hogy a konyhából egy falilépőcső sötét szobán mentünk át hozzájuk a nappaliba, s hogy a falépőcsőn példás rendben álltak a befőttek, aszalt gyümölcsök szárított teák, zsíros vindolyók s ugorkás üvegek. A nappaliban egy püpos, öreg kisasszony kötött, akit Lenka és a testvérei Zsófi néni-nek hívtak, s aki reggeltől estig állandóan haragudott. Csöndben suttogva beszélgettünk az egyik sarokban, többnyire az ördögmalomról, melyet Lenka egy süket öreg asszonyságtól kapott, aki — ha jól emlékszem — a nagyanyja volt. Az ördögmalmon selyemruhás bohócok, tollas delzők lovagoltak, felül nemzeti-színű lobogó diszlott; a legszebb játékszer volt, amit csak valaha láttam.

— Add nekem az ördögmalmot és felesé-

gűl veszek, — mondtam néha Lenkának komolyan, de ő mindig konokul vállat vont.

— Ha feleségül akarsz venni, azt nem bánom, de az ördögmalmot akkor sem adom neked.

Olykor, ha a püpos kisasszony kitipog a konyhába, nagyot csiptem a Lenka gyöngye karocskáján, mire a kis lány keserves sirásra fakadt.

— Mi bajod? — kérdezte Zsófi kisasszony, aki egy kávésbikrikkel a kezében sietve a szobába lépett.

— Megcsipett, mert nem adtam neki az ördögmalmot, — szólott zokogva a szőkehajú Lenka.

Ilyenkor engem kikergettek a szobából és én órák hosszáig leselkedtem az ablak alatt, melyen belül a vézna kis lány gyöngyöden simogatta a selyemruhás emberkéket. Kalandos, de határozott tervet gondoltam ki: ha egyszer a feleségem lesz, be fogom zárni a fűskamarába és akárhogy dörömböl, elszaladok az ördögmalommal...

A téli hónapokban sokáig nem láttam a kis leányt, csak az édesanyámtól hallottam felőle valamit, mikor egy este az imádságomat elmondtam.

— Könyörögi, fiacskám, a kicsi barát-nóder is, — mondta az édes anyám megindulva.

— De hiszen eddig sohase szoktam imádkozni érte...

Anyám könnyes szemmel hajolt az ágyam fölé.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

német szolgáltak a népművelődés irányító tényezői gyanánt. Az Arpádok elvesztették trónöröklési jussukat s az utódul választott királynak, tehát a másodiknak már az volt első teendője, hogy a koronát és annak képében az új állam függetlenségét a nemzetnek ajánlotta fel.

„Gyöngye az egy nyelvű állam” ezt a képtelen mondást adják a krónikák a szent király szájába. Igaz-e vagy nem, kevésbé lényeges, tapasztalva, hogy azóta sem tudunk a kiegyezésig a magyar történelemnek csak egy, még oly rövid korszakára rámutatni, melyben a trón fölött magyar nemzeti politika követetett volna. Az egy nyelvű állam perhorreszkálása vörös fonalként húzódik végig a magyar történelmen, s fájdalom, ezt a veres fonalat érezzük mind szorosabban fonódni a magyar nemzet nyaka körül.

A kiegyezés óta jórészt a kormány hatáskörébe került magyar nemzeti politikát követni. Hogy ez se vette feladatát komolyan, hogy most 35 éves öntudatos magyar kormányzat mellett odajutottunk, hogy nemzeti létünk megdöbbenő hanyatlásáról kell magunknak számot adnunk: ez az a mi fájdalommal tölti el a magyar ember szívét, s nem engedi őt a mai szent napon sem igazában ünnepelni.

Az aradi munkakiállítás nyertesei

(A zsűri ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Az aradi munkakiállítás bíráló-bizottsága nehéz és nagy munkát végzett két nap alatt. Tüzetes bírálati eljárás alapján háromszázhuszonegy kiállításra érdemes munkát választott ki s annyi kiállítónak ítelt meg 931 korona értékű jutalmat.

Első díjat, illetőleg ennek háromféle fokozatát összesen harminczhat kiállító nyert. A bíráló-bizottság kiadott kitűnő munkáért 30 korona arany díjat és diszoklevelet 5 munkásnak, 20 korona arany és diszoklevél tíz munkásnak, 10 korona arany és diszoklevél 21 munkásnak, összesen tehát első díj 36 darab, 560 korona értékben.

Második díj jeles munkáért: 5 korona ezüst és oklevél negyvenhat, 2 korona ezüst és oklevél 41, összesen tehát második díj 93.

Harmadik díj jó munkáért elismerő oklevél 195. Az összes kiállítások száma 324, pénzértéke 931 korona.

Az első díjjal kitüntetett kiállító munkások névsora a következő:

Első díj. I. osztálya (30 kor. arany és diszoklevél): Szabó Ádám lakatos segéd Tóth János mesternél (Orosháza) egy takaréktűzhelyért.

Hendl János géplakatos Hendl Ödön mesternél (Arad) egy szőlő-permetezőért.

Adorján Dezső kályhas Balogh Dávid mesternél (Arad) egy kék zománczott kályháért.

Mihálka Lajos szabósegéd Ágoston János mesternél (Orosháza.)

Jakobi János segéd Reinhardt Fülöpénél (Arad).

Első díj II. osztálya (20 kor. arany és diszoklevél):

Mayerhoffer Adolf könyvkötő az Aradi Nyomdatársaság könyvkötészetében (Arad).

Kotek Ágoston, Kovács Elek, Huszák János kocsigyártó segédet Hidvégi Pál kocsigyártónál (Arad.)

Kalocsai Ferenc tanonc Katona Imre lakatosmesternél (Orosháza.)

László Béla könyvmó-segéd Réthy Lipót és fiánál (Arad.)

Ilovsky Sándor cipészsegéd és Sós Lajos cipészsegéd az aradi cipészek termelő szövetkezeténél (Arad.)

Küllös Sándor szabó segéd Korán Endrénél (B. Csaba.)

Pohancs István szabó segéd ugyanott.

Haug Sándor asztalos segéd Reinhart Fülöpénél (Arad).

Glutig Lajos kárpitos segéd Reinhart Fülöpénél (Arad).

Udvardy Lajos kádár tanonc Vágner Nándornál (Zsigmondháza.)

A kiállítás területén sok vásárlás történik. Vettek étszekerényeket ottománokat, mosdószekerényt, hordókat, rostákat, paplanokat, mán-gorlókat, szitákat stb. mintegy 800 korona értékben.

TÁVIRATOK.

A király születésnapja.

Pétervár, augusztus 19. A király születésnapja alkalmából tegnap a peterhofi nagy palotában reggeli volt, a melyben résztvett Mik-

lós cár, az özvegy cárné, a nagyhercegek és nagyhercegnők, Aehrenthal báró osztrák-magyar nagykövet nejével és Lamsdorff gróf orosz külügyminiszter.

Konstantinápoly, augusztus 19. Ferenc József király születésnapja alkalmából a szultán megleghangu üdvözlő táviratot küldött a királynak, a mire ő Felsége távirattal válaszolt.

A francia zavargások.

Brest, augusztus 19. A tegnapi folgoati. st.-ménei és ploudanieli zavargások alkalmával megsebesült 17 férfi, köztük két csendőr, két katona és egy rendőrbiztos, továbbá 10 leány. Letartóztattak 10 embert, de csak kettőt tartottak fogságban. Egy háztulajdonos, egy újságíró és egy lelkész ellen izgatás miatt megindítják az eljárást.

A bur tábornok utazása.

London, augusztus 19. Botha, De Wett és Delarey bur tábornokok tegnap délután Rotterdamba utaztak, hogy Krüger és Steyn meglátogassák és Mayer Lukács temetésén résztvegyenek.

Alhir egy képviselő haláláról.

(Luppa Péter távirata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 19.

A derék jó Luppa bácsiról, a képviselőháznak mindig rózsáskedvű és rózsaszíntagó tagjáról azt a hírt küldték ellenségei, hogy meghalt.

Immár hatodszor küldték így a másvilágra, a mi most már bizonyossá teszi, hogy a jó öreg igen sokáig fog élni. Halálhírért, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ő maga cáfolja meg Csávossy Béla házuagyi titkárhoz intézett táviratában, a melyből bizonyára jóbarátainak és ismerőseinek általános meglepetésére az is kiderül, hogy ő vőlegény.

A távirat különben így szól:

Kedves Béla barátom!

Epen most olvasom nagy bámulattal a hírlapokban már hatodszor, hogy meghaltam, pedig eszem ágában sincs, hogy ezt ellenségeim kedvéért megcselekedjem. E hír éppen egy halmaz pompás rózsza között talált, a hogy annak a szebbjéből menyasszonyom ré-

— A kis Lenka nagyon beteg és a jó Istenke magához akarja venni angyalnak... Könyörögj, kis fiacskám, hogy mielőbb gyógyuljon meg...

Másnap reggel különös dolgok történtek: a Lenka édesapja kisírt szemmel járt-kelt az udvaron, idegen férfiak jártak ki és be a Lenka lakásán és — amit legjobban csodáltam — Zsófi kisasszony az egész estét nálunk töltötte, kevés beszéd, de annál több sírás és sóhajlás között. Harmadnap délután pedig ezüstszegekkel kivert fekete kocsit állt a ház elé, fehéringes papok énekeltek, s mikor egy barna ládát kihoztak a szobából, a Lenka anyja ájultan összeesett...

— A kis barátnődet sohase fogod látni többé, — mondta az édesanyám szomorúan.

— Miért? — kérdeztem csodálkozva.

— Mert a jó Istenke magához vette angyalnak.

— Es most hol van?

— Az égben, kis fiam.

— Az ördögmalmot is magával vitte? — kiáltottam föl élénken.

— Nem, drágaságom, az égben nincs szüksége a játékokra... Odafenn a többi angyallal kergetőzik az aranyos felhők között...

Jó sok idő telt el azután, hogy a szőke Lenke ilyen hűtelenül itt hagyott bennünket. (Vajon vissza jön-e akkorra, amikor feleségül akarom venni?) kitavaszkodott, a könyvkötőműhely elé is kitétték a kopasz oleander-bokrokat, mikor egy nap furcsa dolog történt velem; a pupos Zsófi kisasszony megazólitott az udvaron.

Előbb barátságosan megsimogatta a fejemet, aztán szomorúan ezt mondta:

— Nem akarsz hozzánk bejönni, kis fiam?

— Talán Lenka visszajött az égből? — kérdeztem kíváncsian.

— Nem jött vissza, mert aki az égben van, az örökre ott marad. De jöjj be és játszál egy kicsit a Lenka játékaival...

Kézenfogva bevezetett a szobába, ahol az ablakmélyedésben még mind együtt voltak az elköltözött kis leány játéka: egy tapsifüles, két-három francia baba, egy skatulya konyhaedény s közvetlen a nyúl mellett a gyönyörű ördögmalmom, melyért annyiszor könyörögtem neki...

— Tudod-e, hogy miért hívtalak be? — kérdezte halk hangon a pupos kisasszony.

Nem szóltam, de a szememet lázas izgalommal szögeztem a selyemruhás bohócokra.

— Azért, mert a kis Lenka levelet írt az égből. Azt írta, hogy adjuk neked az egyik játékát, még pedig azt, amit saját magad kíválsz...

A lélegzetem elállt, az arcom kipirult, s Zsófi kisasszony pedig nyájasan folytatta:

— Hát nézz körül és mond meg, hogy melyiket akard...

— Az ördögmalmot is választhatom? — kérdeztem remegve.

— Azt is.

— Es mindjárt átvihetem mihozzánk?

— Mindjárt átvihetem...

A kezemet kinyújtottam a játék után és a következő pillanatban már odakünn voltam vele

az udvaron. Hogy dobogott a szívem! Azt hiszem, hogy sohasem voltam még olyan boldog, — és most, hogy az élet javarésze már a hátam mögött van, bizonyosan tudom, hogy ezután is aligha leszek... A vacsorát érintetlenül hagytam, s mikor a boldogságtól magamon kívül végre az ágyacskámba fektettek, a selyemruhás emberkék ott aludtak velem a vánkosomon... Es a kezem egész éjjel a nemzetiszínű hódgázslót szerongatta.

Reggel felé azonban ijesztő álmom volt. A szőke Lenka odaállt az ágyam elé, lenszínű hajába ezüstös csillagok voltak szórva, az arca pedig megdöbbenően sárga volt. Egy darabig szóltanul nézett rám, s a kék szemei megteltek könnyekkel.

— Te elvitted az ördögmalmomat? — kérdezte aztán, de oly különös vékony hangon, hogy az első percben úgy tetszett, mintha valami idegen beszélne.

— Az ördögmalmot Zsófi kisasszony ajánlotta nekem, — susogtam félénken.

— Hát nem mondtam, hogy semmi kincsért se engedem oda? Még akkor se, ha a feleséged leszek, pedig megígérted ugy-e, hogy feleségül megyek hozzád...

— Es most azért jöttél vissza, hogy a feleségem légy? — szóltam megindulva.

— Azért. De ha az ördögmalmomat elvitted, hát keress magadnak más asszonyt...

Az édesanyám ekkor felrázott az álmomból (már világos nappal volt) és a szőke Lenka eltűnt az ágyam melől. Aggódva fordultam a másik oldalra: a játékszer ott volt a vánk-

szére egy csokrot kötöttem. Kérlek, légy szíves ezt irodádba, a mely ugyis a képviselőház tudakozó intézete, barátainknak tudomására juttatni.

Igaz hived
Luppa Péter.

A példabeszéd azt tartja, hogy sokáig él az, a kinek holt hírét keltik és sokan kíváncsiak, hogy a szendendrei kerület népszerű képviselője még hosszú ideig örvendezesse meg a Házát szép rózsáival.

Luppa Péter három hét óta betegen fektült ugyan pomázi birtokán, de a betegség nem súlyos természetű. Luppa halálhírére tegnap a képviselőházra is kitűzték a gyászlobogót, de csakhamar bevonták.

Az a gyönyörűsége mindenesetre meg lehetett Luppa Péternek, ami kevés embernek jut ki, hogy a „halála utáni” méltatását elolvashatta. Minden ujság nagy busongással vette halálhírét s mindenütt szomorúan beszéltek az „elhunyt” rózsáiról.

Az ő életében tényleg nevezetes szerepet játszottak a rózsák. — Képviselői szereplése, mint a gazdaságában folytatott tevékenysége, mérnöki működése nem tette oly híressé, mint rózsái. Tavasszal, a mikor a rózsák nyíltak, minden esztendőben kosárszámba vitték a rózsákat a képviselőházba. A Luppa Péter rózsái voltak azok. Mindenkinél jutott a pompás rózsákból. Képviselőknél, minisztereknek, ujságíróknak és nagyon sokszor a karzati hölgyközönségnek. Illatos lett a levegő Luppa Péter rózsáitól és mindenki szeretettel, a megindulás bizonyos nemével gondolt Luppa Péterre, a szeretetreméltó adományozóra, aki azt akarta, hogy minden ember gyönyörködje az ő rózsáiban úgy, amint ő gyönyörködött. Azok a rózsák tették tulajdonképpen országossá a nevét.

A politikában nagyon nem exponálta magát. Beszédet nem tartott. Egyszer történt, meg vele, hogy tévedést követett el. Szavazásra került a dolog és ő, mint hű tagja pártjának, a kormányral „igen”-nel akart szavazni. De szórakozott volt; talán éppen akkor megint a rózsákra gondolt és „nem”-mel szavazott. Csak akkor vette észre a „hibát”, a mikor pártja konsternációját látta. Arra gyorsan kikorrigálta a dolgot. Kijelentette, hogy tévedett és „igen”-nel szavaz.

A braganzai herceg eltűnése.

(A londoni szenzációról.)

Arad, augusztus 19.

Az angol király betegsége miatt elmaradt első koronázási ünnepély alkalmával nagy feltűnést keltett Ferenc József braganzai herceg esete, akit a londoni rendőrség erkölcsösen üzemekben való részvétel miatt letartóztatott. A kerületi rendőrbíró háromszor is tárgyalta a súlyos váddal illetett, fiatal királyi herceg ügyét, de ítéletet nem hozott, hanem áttette az iratokat az esküdtbíróshoz, azzal az önértékes indokolással, hogy nem érzi magát hivatalosnak ily főben járó ügy elbírálására.

Azonban jogával élve, arra megadta a keletkezésére jutott hercegnek a módot, hogy száz-ezer korona biztosíték elhelyezése mellett kiszabaduljon a fogságból. A braganzai herceg tüstént letétbe helyezte a kívánt összeget és ennek alapján szabadlábra helyezték őt.

Nem tudhatjuk, hogy a sok ellentmondó híresztelésből mennyi az igazság. Nem ítélkezünk abban sem, hogy valószínű-e a herceg ügyvédjének az az előterjesztett védelme, hogy védence tervszerűen előkészített zsarolás áldozata, vagy pedig igaz-e a herceg ellen felhozott vád?

Alkalmasint közismert fiatalos könnyelműségének is van része abban, hogy kinos keletkezésére jutott; tény az, hogy az egész világ feszült érdeklődéssel várta az angol esküdtbíróshoz főtétlenül tárgyalagos ítélezését, amely a közel jövőben csakugyan megtörtént volna, ha nem következik be az a feltűnést keltő fordulat, melynek most hírét vesszük.

A budapesti előkelő turflátogató közönség között, mint tegnap vett távirati értesülésünk alapján megírtuk, a vasárnapi versenyek alkalmával az a hír kapott szárnyra, hogy Ferenc József braganzai herceg Londonból nyomtalanul eltűnt és ismeretlen helyre távozott. Ezzel kapcsolatban azt is híresztelték, hogy a fiatal herceg nagy versenytisztelőját is felosztatták. A hír mindenesetre megerősítésre vár még, de akármilyen kimenetele lenne is a hírhedt ügynek, egy nagy tanulságot mindenesetre levonhatunk belőle.

Es ez az, hogy a londoni rendőrség és általában az igazságszolgáltatás órei híven be-

öltik hivatásukat és főképpen nem ismernek tekintélyt akkor, ha közérdekelles vétséget kell szigorúkkal sújtani. Nincs ott nagy származás, nincs ott befolyás, mely a bíróságnál közbe merne lépni a vádlott érdekében. Lordok, kamarások, nagynevű katonák, sőt még királyi családok tagjai is egyaránt bünhődnek, ha a törvény ellen tesznek.

Már most minden megjegyzés nélkül állítsuk szembe hazai viszonyainkat a londoni tárgyalagos rendőri hatóságok eljárásával. Vajjon a mi rendőrségünk letartóztatna-e egy királyi házból származó hercegnek csak komornyikját is?

Az aradi állatvásárok betiltása.

(Ujabb marhavész Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Aradváros területén újból fellépett a ragadós száj- és körömfájás s ennek következtében Sárkut Domokos főkapitány a belügyminiszternek ma érkezett távirati rendelkezése következtében szigorú intézkedéseket léptetett életbe a betegség elhurcolásának megakadályozása érdekében. Többek között megtiltotta a hasított körmű állatoknak a vásárból való kihajtását, a heti és országos vásárok megtartását.

A fertőző állatbetegségeket a városi állatorvos Paulisán Anna Illés-utcai lakos egy tehenén és Ottlákán M. ru Mihály-utcai lakos három tehenén állapítottatott meg. Az állatok a birka-dűlőbeli legelőre jártak. A főkapitány rendelkezésének intézkedő része így hangzik:

„Arad város egész területén levő hasított körmű állatoknak, nevezetesen: szarvasmarhák, juhoknak, kecskének és sertéseknek legelőre hajtását, a szarvasmarhákval való fuvarozást megtiltom, és az összes állatoknak istállózását elrendelem, kivéve a szűz gulyát, melynek állatállománya állandóan a legelőn van. Ezen gulyának a legelőn való hagyását és ottani elkülönítését rendelem el.

A hasított körmű állatoknak a városból való kihajtását, vagy ide való behajtását, a heti és országos vásárok tartását betiltom, és a városba csupán oly állatok behajtását engedélyezem, melyek közvetlen levágására a vágóhidra vitetnek.

somon. Egyszerre boldogan lélekzettem föl: Is-tennek hála, a beszélgetés csak álom volt. Amíg öltöztettek, mindegyre az ördögmalmot szorongattam, később pedig ügyesen becsempésztem a könyvestáskámba, hogy az iskolába is magammal vigyem. A gyerekek irigykedve nézték a játékot és Partich Laci kétszázhusz gombot, egy pávatollat, egy gyöngyházastollt és egy csigával kirakott skatulyát ajánlott föl az ördögmalmért cserébe.

Aznap éppen hetivásár volt a kis vidéki város piacán; mikor az iskolából kijöttünk, az egész vásártér zsúfolásig tele volt emberekkel. Egy darabig föl s alá ögeylegtünk a filusi kofák között, bámészkodva néztük a panorámás bódét, mely előtt egy koromsötét szerecsen kiabált s hancurozva élvezte a májusi napfényt, mely aranyos sugaraival belpózt a szívébe. A Balog-tó felől, a nagy mezőségről édes illatok áradtak felénk, mintha az egész mindenség ibolyával és gyöngyvirággal lett volna tele. Az ég sötétkeken ragyogott fölöttünk csak egy kicsike bárányfelhő uszott valahol a temető tájékán. Egy kicsike bárányfelhő, mely — Isten tudja, miképp — egyszerre csak egy szomorú kis lány alakját öltötte föl, egy csitri, lenhaju kis lányét, aki szemrehányólag nézett reám a menyboltozat véghetetlen magasságából. És mintha világosan hallottam volna, amint ezt mondja:

— Rossz fiu, volt szíved hozzá, hogy a legkedvesebb játékszeremet elvigyed?

Sápadtan fogóztam a Partich Laci karjába, de a figyelmünket most hirtelen egy zajos je-

lenet vonta magára: a csizmadia-sátorok közt élénk csoportosulás támadt, többen hangosan kiabáltak, s Boór János, a városi rendőrbiztos is feltűnt a vitaközzé tömegben. Kíváncsián odafurakodtunk a nép közé, mely hangos lármával fogott körül egy olaszos külsejű öreg embert, aki egy zsinegen vagy ötven-hatvan léggömböcskét tartott. Csakhamar megtudtuk a csetepaté okát: Csepely szűrszabóné egy léggömböt vásárolt a kis fiának (bár az első asszonytól maradt, de úgy szerette, mint a magát) s állítólag forintot adott a mozgóboltos kezébe, aki konokul azt állította, hogy csak tíz krajcárt kapott. A szűrszabóné rákvörösen magyarázott valamit Boór Jánosnak, míg az olasz érthetetlen szavak kíséretében emelte karjait az ég felé. Száz és száz ember hallgatta a rendkívüli esetet, a vásáros nép mind oda gyülekezett a sátrakból, a lacikonyhákban is abbahagyták a cigánymuzsikát, s már attól lehetett tartani, hogy egyszeribe kiút a forradalom, ha egy váratlan esemény hirtelen egész másfelé nem tereli az általános érdeklődést.

Az olasz oly hevesen gesztikulált, hogy a zsineg kiszabadult a kezéből. A következő pillanatban az egész tömeg az ég felé tekintett a léggömbök felszöktek a levegőbe. Általános vihogás támadt, az asszonyok hangosan kacagtak, Boór János megelégedett a hivatalos tekintélyről (ilyesmit nem lát az ember minden nap), csak két szempár fordult a sok ezer nép között sirásra: az olaszé és — az enyém.

Csöpp hiba volt ugyanis, hogy izgatottságomban össze nem rogytam: a léggömböket

tartó zsineg beleakadt az ördögmalmom bádorgászlójába, s a játékszer magával vitte a levegőbe. A selyemruhás emberkének méltóságosan emelkedtek fölfelé, mind magasabbra, magasabbra, míg csak akkorának nem látszóttak, mint egy-egy picurka mákszem. De lassanként még ők a mákszem is elveszett a levegő végtelenségében, s úgy tetszett, hogy a gyönyörűségecs ördögmalmom mindjobban olvad, elmosódik a temető felett uszó bárányfelhő párái között.

— Mi volt ez?

A fejem kábult, a szívem félelmesen vert: e pillanatban biztos voltam abban, hogy a megholt kis leány vette tőlem vissza a játékát. Az ostoba kis lenhaju, aki idelenn két hosszú évig védelmezte meg előlem vitézül az ördögmalmot.

Harminc hosszú éve ennek és én még most is az hiszem, hogy ő vette vissza. A múlt éjjel, hogy a láz forrásában ismét megjelent előttem a hosszukás udvar, a sötét vakszoba, a zsákba varrt herbeteákkal és a pupos Zsófiával, úgy rémlett, hogy a régi bárányom is szembemosolyog velem a sötétben. És megelégedkezve arról, hogy a hajam ősszé lett, s hogy a lejtőn immár megrokskadvan lefele baladok, álmodozva, behunyt szemmel kérdeztem: Megvan-e még az ördögmalmom a selyemruhás emberkével, Lenka, te bolondos, te szalmahaju?

Hasított körmű állatokra marhalevelek kiadását, — mézárásoknak, marhakereskedőknek az istállóba való bemenetelt megtiltom.

A vámkhoz öröklet rendelék, akiknek kötelességük a hasított körmű állatok be-, vagy kihajtását megakadályozni, s valamely oly utra terelni, hol a város elkerülhető.

A szomszédos községek a heti vásár elzárásáról és a behajtási tilalomról átiratilag értesítettek.

Ragadós szájs- és körömfájásban szenvedő állat tejt forgalomba hozni vagy felhasználni tiltva lévén, csupán oly tej árulását engedélyezem, melyről állatorvosilag igazolva van, hogy egészséges állattól származik.

Idegen, el nem zárt községből behozott tej származása községi bizonyítványokkal igazolandó.

A ragadós állatbetegségek ebben a hónapban veszedelmes erővel léptek föl az egész országban. Így Aradmegye területén is. Csak tegnap közöltünk egy kimutatást, amely szerint Aradmegye területén ötvennél több község állat-állománya hét féle ragadós és járványos állatbetegséggel van inficiálva.

TANÜGY.

Aradi felsőbb leányiskola.

— Iskolai értesítés. —

Az aradi városilag segélyezett magán felsőbb leányiskolában, mely a nm. vallás és közoktatásiügyi minisztérium 47581/1902 sz. rendeletével nyilvánossági jogot nyert, 1. évi szeptember hó 1 én az első, második és ötödik, hatodik osztály nyílik meg, a két legfelsőbb osztály azonban egyelőre az eddigi jelleggel.

A felsőbb leányiskola legújabb tanterve lényegesen eltér a polgári leányiskola tantervétől, főképp a tantárgyak száma és a végzendő tananyag nagyobb terjedelme tekintetében. Az eltérés már a második osztályban annyival inkább lényeges, minthogy itt már a francia nyelv kötelező tantárgy. A magasabb osztályokban a latin nyelv fakultatív tantárgy lesz, hogy azon növendékek, kik a főgimnázium hetedik osztályába akarnának lépni, ebből sikeresen vizsgázhassanak. A felsőbb leányiskolai oktatás általában kiváló sulyt fektet a hazai és idegen nyelveknek — francia, német, — hazai irodalomnak, nemzeti és világtörténetnek, a természettudományoknak, rajznak, kézimunkának a magasabb műveltség színvonalának megfelelő tanítására.

Az első és második osztályban beiratási-díj 20 korona, a tandíj évi 120 korona, mely havi részletekben is fizethető. A ötödik és hatodik osztályban évi tandíj 208 korona, mely szintén havi részletekben fizetendő. A felsőbb leányiskola hatodik osztályából a növendékek a tanítóképző harmadik osztályába vétetnek fel. Az átlépés megkönnyébbítésére az igazgatóság gondoskodni fog, hogy a növendékek a paedagógiát már az ötödik osztályban is tanulják.

Az intézettel kapcsolatos internátusbun a jelentkezők évi 600 koronát fizetnek tíz havi részletben. A növendékek teljes ellátást nyernek, a legnagyobb gondozásban részesülnek s főleg a francia és német nyelvi társalgásban szereznek gyakorlatot. A zene oktatás külön, de mérsékelt díjjal jár. Az internátus igazgatónője és fővezetője özv. Sváby Pálné-Turcsányi Gizella.

Minden az intézetre vonatkozó közelebbi felvilágosítással akár személyesen, akár levélileg az igazgatóság készséggel szolgál. Beiratkozhatnak naponként az igazgató lakásán (Lázár Vilmos-ú Földes-ház, II em.) d. e. 11—12 vagy augusztus 25-ikétől szept. 3-ikáig bezárólag az intézet helyiségében, a városi sikeknéma intézet épületében, a Hassinger utcái leányiskola belső udvarában (Rákóczy-ú. 8) d. e. 11—12 és d. u. 2—3. Dr. Somogyi Gyula, az aradi városilag segélyezett felsőbb leányiskola igazgatója.

(—) A tanítók érettségije. Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: A magyar tanítók országos bizott-

ságának ma délelőtt tartott közgyűlésén a tanítóság elhatározta, hogy a tanítójelölttől a jövőben a képesítő bizonyítvány kiadása előtt érettségi vizsga követeltesse, továbbá, hogy a fizetési minimum felemeltesse.

Öngyilkos komikus.

(Az idegesség halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19

Szegeden öngyilkosságot követett el egy színész ember: Cs. Szabó Sándor, ki szép reményekkel kezdte meg színészi pályáját, de utóbbi brettli művész lett.

Az Ádám féle feketesasi népének társulatnak volt a komikusa Cs. Szabó Sándor. Belényesi, református születésű ifjú volt, mindössze harminc éves s ha a sors jobban kedvezett volna neki, hamar erőt nem vett volna rajta az idegesség, a komédiási színvonalról bizonyára magasabbra emelkedett volna. Így is első tagja volt a társulatnak.

Rendkívül ideges volt s betegsége utóbb már elviselhetetlen lett ránézve. Vasárnap délelőtt forgópisztolyt tett a zsebébe s kiment az ujszegedi arszébet-ligetbe, hogy végleg leszámoljon nehéz életével.

Tizenegy óra felé járt az idő, mikor Cs. Szabó Sándor a lövölde mögött levő ligetes helyre bebújt. A cserjék között leült s a forgópisztolyt háromszor mellébe lökte. Az egyik golyó szíve fölélt, a másik szíve alatt, a harmadik a melle közepén hatolt testébe s rögtön halált okoztak. A boldogtalan fiatalember elterült a földön s meghalt. A lövések zajára apró gyerekek szaladtak oda, s látván a történeteket, tüstént az ujszegedi rendőr lakományába futottak.

Az öngyilkosnál levelet találtak, melyet az Komáromi Sándor nevű artista-társához intézett. A levél, melyből következtethetni Szabó rettenetes idegességére, így hangzik:

Kedves Sanyikám!

Te már ismered szándékom, tudtad mi lesz az én végzetem és azért sokszor féltél tőlem, gyáva voltál, mert én soha senkit nem bántottam és téged meg éppen nem.

De azt is beláthatod, hogy ilyen bajjal nem lehet élni, ez csak szenvedés és ebből már elég volt. Ha jobb nem lehet, ne legyen semmi. Midőn e levelet írom, a legnagyobb mértékben uralkodik rajtam ez a nyavalya, — az idegroham. Alig vagyok képes megírni e pár sort. A jelmezek, ami itt van, mindaz a tied. Tartsd meg emlékül, hiszen te használhatod. A képeket add a társulat tagjainak. Ami itt van, az mind pakold el, az mind a tied.

Kérem Ádám urat, ne haragudjon hogy így történt, továbbá bocsássatok meg a társulat tagjai, ha valakit megbántottam, mert azt csak akkor tehettem, ha nagyon ideges voltam.

Isten legyen irgalmas, még az én ellenségemet is óvja meg ilyen bajtól. Az Isten adjon nektek sok szerencsét, egészséget és Ádám urnak jobb üzleteket.

Mielőtt e levelet írtam, szerettem volna veled beszélni, de nem annyi... hogy kinyisd az ajtót, no nem baj, — mégis beszélnem kell veled.

Szervusz már nincs türelmem, aztán meg rövid az idő és már jeleztek, jön a vonat, fölveszi az utasát és tova elsiet vele. Pá! Szervusz!

Volt hű barátod

Szabó.

A társulat tagjai megerősítik, hogy Szabó igen ideges ember volt. Nagyon szerették, mert csinos, jószívű fiú volt, aki ok nélkül igazán nem volt senkinek terhére. Mint rendszerető mindig csinosan, divatosan öltözködött.

A társulat tagjai maguk körében gyűjtést indítottak a koszorújára. Holtteste fölélt hulla szemle volt a közkörházban.

SPORT.

+ Százkilencszoros kvóta. A tegnapi fővárosi versenynap soká emlékezetes lesz a fogadók között: egy versenyt kivéve minden futásban az outsiders győztek s a kvóták közt legnagyobb feltűnést a Nyári handicapé keltette, amely 10 koronáért 1090 koronát juttatott a nyerteseknek. Lidon száznegyvennégyeszeres kvótája óta a turfnek nem volt ily meglepetése s a szenzációs eset Teleki László gróf Babérjának nevéhez fűződik. A nagy tribün kvótáját egyébként a forintos hely felülmutta; a négyéves itt helyre százszoros pénzt fizetett, amihez hasonló eset nálunk aligha volt. A szerencsés nyerőket — négyen-öten lehettek — nagy irigységgel nézték a vesztesek s nem egy pumpoló-kisérlet követtezett több-kevesebb szerencsével. A legérdekesebb jelenet a hatvanfilléres helyen játszódott le. Egy kopott ruhájú, tizenkét-tizenéves éves fiú egetverő ordítással lobogtatta kezében a sok bankót, amennyit bizonyára egész életében nem ártott még együtt.

— Veszek cipőt, az anyámnak ruhát, megveszem az egész világot!

Már azt hitték, hogy megbolondította a nagy összeg, de mint aztán kiderült, nem tett semmi bolondot s rikkancs létére csak annyi luxust engedett meg magának, hogy haza vitette magát villamoson. Érdekes, hogy a nyári handicap győztese nem most szolgált rá először a nevére. Az idén, a bécsi tavaszi meetingen már igen könnyen — mint favorit: — nyerte meg a 2400 méteres Maidenrennent-t, a meeting kilencedik napján, április 20-án futott aztán Budapesten május 13-án s második lett Mary Diamond mögött; Bécsben május 25-én szintén helyre jött harmadiknak; ugyanott május 31-én ismét helyre érkezett harmadiknak. Háromszor futott helyezetlenül. Babérnak tehát már eddig is elég szép sikerei voltak.

Kossuth születésnapja és az aradi ügyvédi kamara.

(Hazafias indítvány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Az egész országnak ünnepe lesz szeptember 19 én, mikor Kossuth Lajos születésének századik évfordulójára virradunk.

Az ünnep előkészületei minden körben megindultak, hogy az ünneplés méltó legyen ahhoz a nagy névhez, melynek szentelik.

Az általános lelkes hangulat hatása készítette arra Radó Károly dr. aradi ügyvédet, hogy indítványt nyújtson be az aradi ügyvédi kamarához Kossuth születésnapjának megünneplése tárgyában. A hazafias indítvány emelkedett hangon hívja fel az ügyvédeket az ünneplésre s utal arra a körülményre, hogy a nemzet nagy fia is ügyvéd volt.

Az indítvány, melyet a mai napon adott be az ügyvédi kamarához, a következő:

Tekintetes ügyvédi karara!

Az egész ország ünnepelni készül. Mindenütt, ahol magyar szív dobog, lelkesen várják a szeptember hó 19-ének felvirradását, mely Kossuth Lajos születésének száz éves fordulója.

Nemcsak Kossuthnak, e nemzeti nagyakunknak emlékét akarja ez ország ünnepelni, hanem azt az isteni fogalmat, mely Kossuthban megtestesült: az izzó magyar nemzeti érzést, a lángoló hazaszeretetet, hazánk függetlenségét.

Az ünneplők sorában nem hiányozhatunk mi ügyvédek, kik Kossuthban a mi diós és hallhatatlan kartársat is csodáljuk és ünnepejük. Sőt mi volnánk első sorban hivatva arra, hogy a nagy napon Kossuth emlékének hódoljunk.

Ezért vagyok bátor a tekintetes kamara elé azzal a tiszteletteljes indítvánnyal lépni, hogy Kossuth Lajos születésének századik

évfordulóját az aradi ügyvédi kamara mint testület is megünnepele.

Egyben kérem, hogy a megtartandó ünnepély módozatainak megállapítására a választmányt sürgősen egybe hívni méltóztassák.

Tisztelettel

Dr. Radó Károly.

Hogy az indítványnak meg lesz a kellő fogantatja, ahhoz szó sem fér.

Csalás a szellemek nevében.

(Egy aradmegyei ember üszelmei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Az aradi csendőrsőket Sipos Mihály fakerti paraszt ember rendkívül furfangos és érdekes módon elkövetett családi ügye foglalkoztatja. Ez a paraszt ember a nála valamivel egyszerűbb gondolkozású fakerti jobbmodu paraszt-embereket modern családi eszközzel csapta be: az annyira divatosá vált szellemeket hívta segítségül bűnös üszelmeihez s könnyelmű és nevetséges mesékkel ültette fel hiszékeny társait.

Amilyen egyszerű és naiv a Sipos Mihály bűne, épen olyan érdekes is s története a következő:

(A szellemek kötelezvénye.)

Sipos Mihály még a tavasszal a szűz Mária jelenéseiben és a kuruzsló asszonyok gyógyító képességében annyira hívő fakertiek között azt a mesét terjesztette, hogy neki összeköttetései vannak a szellemekkel, kiknek ő kedvence. Hogy ezt az abszurd mesét újabb hazugsággal hihe-tőbbé tegye, avval is dicsekedett, hogy a szellemek egy 59.950 forintos kötelezvényt adtak neki, melyet csengő pénzzel május 1 én váltanak be. Akkor ő lesz a falu leggazdagabb embere s vagyona később még nagyobbra fog nőni, mert igyekezni fog a szellemek barátságát fentartani. Ő ugyanis csak egy ezüst forintost, vagy egy poharat vesz elő s könnyű szerrel órák hosszat képes diskurálgni a másvilági lényekkel.

A falu népe rövid idő alatt elhitte ezt a mesét elejétől fogva. Sipos Mihály pedig felhasználta ezt a hiszékenységet s nagy hidegvérrel kezdte meg családi üszelmeit az elképzelhetetlenül naiv falusi népen.

(öt áldozat.)

Kiszemelte áldozatait s azoktól pénzt vett fel arra az ötvenkilenc ezer forintira, amelyet a szellemek helyeztek neki állítólag kilátásba. A kölcsönökre kötelezvényt állított ki Sipos s abban természetesen ígért fűt-fát, kamatot, a mennyit csak kértek s némely helyütt a kölcsönvett tőke háromszorosát ígérte visszafizetni. Így Sipos Józseftől kicsalt előbb 3800 koronát, majd utóbb még 50 koronát s adott a 3850 koronáról egy ötezer forintból szóló kötelezvényt, melyben kötelezi magát, hogy a kölcsönkapott háromezer nyolcszáz koronáért május 1-én, mikor a szellemektől neki járó ötvenkilencezer koronát megkapja, 10.000 koronát fizet vissza. A kötelezvényt így irták alá:

Sipos Mihály es nejem

Gáspár Anna.

Ugyanezen a módon csapta be Ivanics Mihályt 290 korona erejéig, Gáspár Józsefet 52 korona és egy hizott sertés erejéig, ez utóbbinak 200 koronáról adván kötelezvényt, Rigó Jánost 800 koronával, Boda Jánost pedig 80 koronával. Rigó Jánosnak a nyolcszáz koronáért kétezer koronás kötelezvényt adott.

A becsapott emberek pedig hittek a szellemek meséjében és boldogok voltak abban a tudatban, hogy május elsején dupla pénzt kapnak a szellemek adományából.

(Hamis pénzes-zacskók.)

Elkövetkezett azonban a május elseje és a Sipos Mihály uram szellemei nem jelentkeztek az ötvenkilencezer forinttal. A kölcsönadók kérték a pénzt az ígért időben s Sipos ekkor újabb hazugsághoz folyamodott. Azt a mesét adta be hitelezőinek, hogy beszélt a szellemekkel s ezek ide Aradra tüzték ki a fizetés helyét. Egy napon kocsi-ra is ült két hitelezőjével s be is jöttek Aradra, hogy itt Sipos átvegye a kincseket. Amint Aradra beértek, Sipos elküldte utitársait, hogy a lovakat fogják ki, ő maga pedig végtelen vakmerőséggel megkezdte újabb manőverét.

A Reich B. Károly cég aradi üzletébe ment, mely a Három király-hoz címzett fogadó mellett van s ott három zacskót vásárolt. Ezeket megtömté papírdarabokkal s mindegyik tetejére, a zacskó nyílása alá egy-egy husz- és tiz-koronást tett úgy, hogy a pénz elföldte a zacskóban levő papírdarabokat s úgy lehetett hinni, mintha a zacskók egész tartalma pénz volna.

Mire a két fakerti paraszt előkerült, Sipos már három zacskó „pénzzel” várta társait. Félrehúzódtak egy sarokba s Sipos nagy titokban megmutatta a zacskó színes tartalmát, kinyitotta a zacskók száját s azok mindegyikéből nevetett ki az az egyetlen tiz koronás, amit Sipos a papírdarabok tetejére tett. A pénzes zacskókhoz nem volt szabad nyulni, mert a szellemek utasítása szerint csak otthon Fakerten lehetett a számoláshoz fogni. Addig a zacskók gondosan elzárt ládában voltak elhelyezendők.

Sipos azonnal meg is vette a ládát, társai szeme előtt bele tette a három zacskó Krivánpénzt, a ládát bezárta, a kulcsot átadta az egyik hitelezőnek s feltették a kocsi-ra. Nemsokára elindultak baza Fakertre.

A ládának azonban két kulcsa volt s ezek egyikét Sipos magánál tartotta. Utközben észrevétlenül kinyitotta a ládát, kiszedte abból a három zacskót, azokból a szemfényvesztő papírpénzeket, a zacskókat pedig eldobta. Azután a ládát megint bezárta s szó nélkül haladtak hazafelé.

Otthon Fakerten a csaló Sipos Mihály nevrokonának, a 4000 koronáig érdekelt Sipos Józsefnek udvarára hajtottak. Nagy gonddal és örömmel emelték le a ládát a kocsi-ból, bevittek a szobába, felnyitották, s a láda — üres volt. Egy pillanatnyl tabló keletkezett erre, Sipos Mihály pedig előrukkolt most kieszt tervével, melynek tervszerű előzménye volt a „pénzes” zacskók eldobálása. Így szólt:

— Baj van komám. A szellemek ugylát-szik megharagudtak s visszavették a pénzt nyilván azért, mert még nem kellett volna odaadni. Ugy látszik nem május elsejére értették a fizetési időt, hanem augusztus 1-re.

A felsült parasztok arra meghosszabbodott egy kicsit, de bizalmukat annál kevésbé vesztették el, mert tulajdon szemeikkel látták a három zacskó pénzt. Nem volt mit tenni, mint várni augusztus elsejéig.

(A szellemek a radnai vonaton.)

Erre az időpontra újra hazugságot eszelt ki Sipos. Azt adta elő, hogy a szellemek értesítése szerint a pénzt a gyoroki állomáson a Radna felől érkező vonaton fogja megkapni egy sárga bőrtárcában. Neki annyi ideje van, hogy Gyorokon felugrik az Arad-felé induló erdélyi vonatra s ott átveszi a kincseket.

És ennek a hónapnak elsején tényleg utra kerekedett az egész társaság: Sipos és az öt hitelező. Megérkeztek Gyorokra s ott várták a radnai vonatot. Mikor ez berobogott, Sipos felugrott egy III. osztályu szakaszba s néhány

pillanat mulva újból megjelent, kezében a sárga bőrtárcával, melyet kétségtelenül a zacskóból húzott elő.

— Itt van a pénz! — kiáltotta Sipos, s rohant társaihoz, bár ő maga legjobban tudta, hogy a tárcában egy árva krajcár sincs.

Nagy várakozással fogtak a nagy bugyelláris tartalmának felfedezéséhez, miután Sipos azt állította, hogy tizennyolcezer koronának kell benni lenni, a szellemek értesítése szerint.

Pénz azonban megint nem volt. A hiszékeny emberek most már kételkedni kezdtek Sipos előkelő összeköttetéseiben, ez azonban avval vágta ki magát, hogy a pénz hirtelen tűnt el a tárcából, mert nem lett volna szabad csak Fakerten kinyitni a tárcát.

(A csendőrsők előtt.)

Rendkívül jellemző a becsapott áldozatok naivságára, hogy Siposnak ezt az ámtítását is elhitték. Miután azonban még egy pár ilyen felültetésen keresztül estek, a legerősebben érdekeltek hitelező: Sipos József, nem akart tovább várni a szellemek pénzére, a csalásról felvilágosította a falu jegyzője, s Sipos József feljelentette Sipos Mihályt a csendőrsőknél.

Ezek vallatára fogták a nagystilű csalót s Sipos beismerte bűnét, de se a kicsalt négyezer ötszáz koronából, se a hizott disznóból nem volt meg már semmi. A csendőrség a kihallgatásról jegyzőkönyvet vett fel s azt a becsapott emberek feljelentésével együtt legközelebb beterjeszti a zaradi ügyészséghez, ahol megindítják a „szellemes” csaló ellen a bűnvádi eljárást.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* Két szerződötetés. Somogyi Károly nagyváradi igazgató Márkus Arankát, a budapesti opera ösztöndíjas tagját szerződötette a nagyváradi színtársulathoz. A kisasszony, a kinek nagyterjedelmű, iskolázott, szép hangja van, nagyobbbrészt operákban fog szerepelni. Rajta kívül még egy művésznőt kötött Somogyi igazgató a jövő szezónra a nagyváradi színtársulathoz: Szóyer Ilonkát. Az opera bájos primadonájával, aki legutóbb nagyváradi vendégszereplésével teljes mértékben meghódította az ottani közönséget, olyan szerződötést kötött Somogyi igazgató, hogy a művésznő minden szabad idejében, amelyet operai működése hagy, a Szigligeti-színházban fog vendégszerepelni.

* Festészeti iskola Aradon. Aradváros két jőnevű festője: Alexits István és Balla Frigyes festészeti iskolát létesít a müncheni festészeti akadémia mintájára. Az intézet házagpótló lesz, mert előkészíti növendékeit a magasabb iskolák látogatására. A növendékek három csoportba lesznek beosztva, ugymint kezdők, haladók és előhaladottak csoportjára s kiképzés nyernek a festészet minden változatában. A tanítást szeptember elején kezdi meg a két igyekvő festő s már két hónap mulva kiállítás-on fogják bemutatni az első időben elért eredményt. E kiállítások azután két hónapi időközökben ismétlődni fognak. Már eddig is sok tanítványra van kilátásuk mindkétnembeli gyermekekből és felnőttekből s így, remélhetőleg szép sikereket fognak elérni.

* Kaposvár színházat épít. Kaposvár város képviselőtestülete elfogadta a színházi választmány azon javaslatát, hogy a város főutcájában színházat épít. A színházépítés költségeire 200.000 koronát szavazott meg a közgyűlés. A város színház építési költségé hez a vármegye hozzájárulását is megkérte. Ebben a kérdésben még nincs határozat, de biztosra veszik a hozzájárulást.

* Ködszerű kritika. Egyik vidéki városban a következő „ködszerű kritikát” olvassuk: „Sárossy Paulánál szebb, jobb, ügyesebb és sikesebb Lottyt kívánni sem lehetett volna. Leheletszerű finomsággal énekelt és szelőszerűen lejtette táncait...” Ebben a zsánerben folytatva, így lehetne írni:

A bájos művésznek egész megjelenése ködszerű volt, karcsu alakja parázsszerűen lengedezett a forró deszkákon és az egész fantomszerű jelenség egy peettikus füstkarikában végződött... Elvágva egy „deszkaszertű” nyári arénában sok minden lehetséges. Még az is, hogy egy kicsi, filigrán operett-szubrett művészi ihlettségtől és szubtilis árnyéklatok segítségével transzformálódik lehetséges füstkarikává.

Petrozsényi kirándulók Aradon.

(Az aradi munkakiállítás alkalmából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

A petrozsényi ipartestület s az ottani bányatársulat iparos-segédai és tanoncai, összesen hetvenen, ma Aradon időztek, hogy megtekintsék az aradi kerületi munkakiállítást s előre megállapított program szerint a város nevezetességeit.

A kiránduló társaság nagy részben német és román ajkú fiukból áll, kik valamennyien a legigazibb magyarok. Ez érdeme egyrészt Andreics Jánosnak, a petrozsényi kőszénbánya társulat igazgatójának, aki különben lelke az egész kirándulásnak. O volt ugyanis az, aki lehetővé tette a kirándulás megtartását azáltal, hogy a tanoncoknak egyenként tíz koronát adományozott utiköltségre, a segédeknek pedig ugyanannyi előleget engedélyezett. Erről az Andreics Jánosról olvastuk a B. H. vasárnapi számának „Politikai hullámok” című rovatában a következőket:

— Nem igaz, — mondá egy öreg tanár a minap, — hogy a kit az istenek gyűlölnék, professzorral tesznek! Huszonégy évvel ezelőtt pancsovai professzor voltam. Örökké azt hittem, hogy ama két eszteudó munkája, a mit ott töltöttem, kárba vezett fáradság volt. Most jövök a székely kongresszus előkészítő bizottságának üléséről. A bányászati ügyek előadója, Andreics János határozati javaslata volt a mai ülés fénypontja. Micsoda ember ez, uram, két-ezerszáz székelynek adott kenyeret a petrozsényi szénbányánál s ha tervét keresztül viheti, a székelység fiából hazánk legkitűnőbb bányamunkásai lesznek. Igazibb és sovénabb magyar ez mindnyájuknál. Mikor aztán neki az egész bizottság gratulált, — felém fordult s ezt mondotta nekem: Uram, ha van valami érdem az én hazafiságomban, abban része van önnek is. Nem emlékszik, huszonégy év előtt Pancsován tanárom volt! — Hogyne emlékeztem volna Andreics Jánosra, a nyugalmazott grancsár katonatiszt fiára. Csodálatos föld és levegő ez a magyar föld és magyar levegő! A grancsár katonatiszt fiából sovén magyart nevel, ki élete egyik feladatát az tűzte ki, hogy mentől több székelynek adjon kenyeret!

Epen ilyen hazafias cselekedete Andreics igazgatónak az, hogy német és román ajkú bányamunkásait magyar szellemmel tölti el s lélekemelő jelenet volt ma délelőtt a vértanúk szobra előtt, mikor a kirándulók énekkara rázendített a magyar himnuszra s levett kalappal hódolván a vértanúk emlékének elhelyezték díszes koszorújukat a szobor talpazatára. Itt Figuli Antal, Fekete József és Wagner Pál petrozsényi állami tanító, az énekkar vezetője hazafias verseket szavaltak.

A kirándulók délből a Vass vendéglőben ebédelték meg s két órákor kimentek a vesztőhelyre. Itt Taub Alajos és Varjassy István szavalták el a „Talpra magyar”-t, a dalárda énekelte, Schenk János „Négy nap dühöngött az ágyú” kezdetű költeményt szavaltta el, Schvilgin Antal pedig elhelyezte az emlékoszlopra hazafias beszéd kíséretében a kirándulóknak magukkal hozott koszorúját.

Innen a várba ment a kiránduló csapat, majd ennek megtekintése után Új Aradra, ahol az uradalmi sörgyárat szemlélték meg. A sörgyár vezetője két hordó sörrel vendégelte meg a petrozsényi iparosokat.

Holnap délelőtt a munkakiállítást lekintik meg, délután pedig az ereklyemúzeum tanulmányozása van programon. Csütörtökön a Weitzer-féle gép-waggon-gyár és a Neuman gyár megtekintése. Délután 4 órákor hazaindulás.

A kirándulók között van a bányásztársulattól 31 iparostanoncz és 6 segéd, a petrozsényi mestereknél elhelyezett tanoncok közül 6 an, 24 iparos, a testület alelnöke, titkára és az ipariskola egyik tanítója, összesen hetvenen.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kereskedő rekruták szeptember hó 6-án tartják a városliget nagytermében táncmulatságukat, a mely iránt igen nagy az érdeklődés, s mely előreláthatólag sikerülne igazán. A mulatság tiszta jövedelme az aradi Kereskedők Köre „Erzsébet segély alapja” javára fordítatik. Beléptidíjak: személy jegy 2 kor, családjegy 4 kor. A meghívókat már ki bocsájtották. A kik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, tudassák Löwy Sándornál (Hoffmann Sándor cég, színházi épület.)

(=) Nyári táncmulatság. Sikerült táncvigalmat rendezett a pankotai templom-szentelési ünnep évforduló alkalmából az ottani önkéntes tűzoltó-kör a kereskedő és iparos ifjúsággal karöltve. A Fehér Kereszt díszterme színültig telve volt mulatni vágyóközönséggel, a jó kedv és sikerült mulatság világos kivirradtig tartott. Jelen voltak:

Asszonyok: Barna Lajosné, Boki Ferencné (Arad), Fülöp Lajosné, Gerhardt Ferencné, Herold Antalné (Arad), Haász Albertné, Hersule Józsefné, Kállay Lászlóné, Koncz Ferencné, Kálló Demeterné, Menczer A. Adolfiné, Májer Kálmánné, Májer Andrásné, Márksteiner Jánosné, Klein Simonné, Nagy Józsefné, Pechó Antalné, Rajka Józsefné, Reimüller Antalné, Reimüller Károlyné, Rikkert Károlyné, Schreyer Lászlóné, Sebők Istvánné, Schmidt Józsefné, Szabó-Gyuláné, Titizer Ferencné, Titizer Andrásné (Arad), Török Lajosné, Verner Miklósné.

Leányok: Babes Ilonka (Arad), Fülöp Rózsika, Fux Csillike (Csermő), Fekete Mariska, Henig Juliska (Borosjenő), Kállay Mariska, Klein Fánika, Kiss Juliska, Kocz Teruska, Morovicz Melvin, Marksteiner Ilonka, Mayer Rózsika, Pasztercsák Ilonka (Új-Szent-Anna), Török nővérek (Arad), Tatár Katalin (Apatelek), Unoka Agnes (Arad).

Windischgrätz százasa.

(Epizód a szemlén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Minden napnak meg van a katonai eseménye Aradon mostanában. Tegnap a nagy díszszemle folyt le a király születése napján, ma pedig szemlét tartott Windischgrätz herceg lovassági tábornok, csapatfelügyelő a 33-ik gyalogezred legénysége felett.

Az ezred, melyet Wachsmann ezredes vezényelt, korán reggel vonult ki a záporlaci mezőre. A csapatok magatartása nagyon megnyerte a herceg tetszését s ki is fejezte megelégedését. Az ezred délelőtt tizenegy órákor vonult vissza a várba.

Érdekesebb volt azonban az a szemle, melyet a herceg az aradi Hadik huszár-ezred felett tartott. Volt ennek a szemlének egy epizódja, amely a katonai ridegségbe kedves derűt hozott.

A herceg kijelentette, hogy annak a századnak, amely legjobban megnyeri tetszését, száz forint jutalmat ad. A szemle végén azután két olyan századot talált a herceg, mely mindenben megfelelt a kívánságának. Melyiknek adja most a jutalmat?

Meg találta ennek is a módját. A száz forint a kettő közül azé a századé lesz — mondta — amely zárt sorokban előbb vágta hozzá.

A századok vetélkedve mentek bele a ver-

senybe és egyszerre érkeztek a herceg elé. De míg az egyik század rendben állott meg, a másik megbontotta sorait. A herceg erre az előbbinek adta a jutalmat. A legjobb század parancsnoka Hász kapitány volt.

A száz forintból kilencvenöt krajcár jutott egy-egy huszárnak.

A herceg ma délből a Központi-szállóban ebédet adott, hol vendégeül látta a főtiszteket. Este közös vacsora volt a Fehér Kereszt téli kertjében. Windischgrätz herceg holnap délből utazik Lippára, az ott lefolyó hadgyakorlatok megtekintésére. Lippáról Temesvárra utazik honnan szombaton birtokára, Sárospatakra rándul és szeptember elején egész családjával tér vissza Temesvárra a megyés püspök látogatására.

Ötvenhárom csontváz

a Minoriták kriptájában.

(Leletek a templombontásnál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

A minoriták templomának bontása közben sok érdekes dolog került már felszínre. A legutóbbi napok azután ugyancsak bővelkedtek a leletekben, amelyek erősen eszünkbe jutatták a zordon de bölcs mondást: *momento mori*.

Ezek a leletek, melyekről most szó van, a templom kriptájában találtattak s ugyancsak emlékeztetnek a halálra, mert holttelmeik maradványai: ötvenhárom koporsóban ötvenhárom csontváz. A krypta a templom szentélye alatt van. A halottak sötét verme fölött, orgonabugás közepette, virágillatban, az egykori templom ablakain bemosolygó napfényben hány lakodalmas nép állott s a boldog nász közepette ki gondolt volna a halálra, ki gondolta volna, hogy a szentély alatt összeomlott koporsókban kiszáradt csontvázak fekszenek. Ha tudták volna a fehér fátyolos menyasszonyok, de elfehéřült volna a boldogságos arcuk. Pedig ezektől a csontvázaktól nem kell félni, amint a munkába keményedett emberek nem félnek s a templombontásnál szedik ki az omladozó csontokat...

A földalatti krypta kilenc méter és nyolcvan centiméter hosszúságú, a szélessége pedig kilenc méter. A benne feltalált csontvázak nagyon porladozó állapotban vannak, s elfoszlott róluk a ruha, szétomlott a koporsójuk. Alig lehet megállapítani, hogy a minorita atyák közé ki tartozott. Néhány csontvázon elárulja a stóla maradványa, hogy áldozár volt aki itt fekszik.

Három sir mellett azonban találtak kőtáblákat, melyek felirásai elmondják, hogy kinek csontjait szedik ki. Egyik tábla felirása ez:

Lassata Laboribus Membra Illimi. ac
Mgfici. Dni. Michaelis Zombory S. C. et
A. Majtis, Cons. Au. et J. Citus Tem.
Off. Sup. Com. Adm. Post vitam 66 Annis
ductam, In Dno quiescent. Die 9-o Aug.
Anno 1809.

A felirat magyar fordítás ez:

Itt pihennek az Urban munkában elfáradt tagjai nagyméltóságú és méltóságos Zombory Mihály csász. és ap. kir. udvari tanácsosnak és Temesmegye esküdt hivatalnokának és a megye főispánjának életének 66-ik évében. 1890. augusztus hó 9.)

Ennek a Zombory Mihálynak egyik leszármazottja báró Radasovitsné, ki a krassó-szőrén-

megyei Szakul- községben lakik s nagy föld-birtok tulajdonosa.

Egy másik kőlapon ez az írás olvasható:

Egregius Dominus *Andreas Toth*, Civis Szentesiensis. Aetatis suae 51. Annorum Pie in Domini obiit. 1. Augusti Anno 1804.

(Magyar fordításban: Tekintetes Tóth András ur szentesi polgár életének 51-ik évében az urban elhunyt: 1804. augusztus 1-én.)

A harmadik felírás magyar szövegü:

Itt nyugszik *Jákoy Anna* az ő szeretett leányával *Máriával*. *Novák Péter* felejt-hetetlen hitvesével.

Az egyik csontváz mellett — *Novák Péter* csontjai lehettek ezek. — egy cseréppipát találtak. Ugylátszik, nagyon szerette a pipáját s mellé tették a koporsóba is, hogy füstöljön a más-világon.

A csontokat gondosan őrzik, míg majd az új templom alá helyezik, hogy megszakított nyugalmaikat folytassák egy újabb templombontásig.

Az aradi motorkocsi.

(Az üzembehelyezés előtt.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Nemsokára furcsa zajt fogunk hallani Aradon, a főtéren. Szokatlan kürtjelek fogják figyelmeztetni a járókelőket, hogy vigyázzanak, mert jön a motorkocsi.

Alig egy hét fog ugyanis beletelni, hogy megjelenik az Andrassy-téren az arad-csanádi vasutak sokat emlegetett motorkocsija, mely első e-fajtából. Mert van ugyan motorkocsi elég az országban, de olyan, mely a vasutat helyettesíti, még nincs.

Az aradi waggongyár egyik gyárhelyiségében, csaknem teljesen készen áll már a motorkocsi, melynek fontos rendeltetése lesz majd. Egyelőre csak próbaképpen fog száguldozni *Arad és Battonya* között, de ha majd beválik e kísérlet, valószínű, hogy az aradi és csanádi vasutak vonalain a személyforgalmat teljesen a motorkocsik fogják lebonyolítani.

Csinos alkotmány ez a motorkocsi. Nem nehézkes, hanem rendkívül könnyű járásu, csaknem karcsu jármű, mely eszünkbe juttatja a budapesti villamos kocsikat. Körülbelül olyan nagyságu is, mint ezek, 50 embernek lesz benne hely.

A kocsi kívülről tekintve, igen csinos. Világos barna a színe, s öt nagy széles ablak van rajta. Az indítókészülék számára elől is, hátul is, egy-egy elkülönített rekesz van, melyben esetleg állni is lehet. A kocsi belül két osztályra van felosztva. Az egyik, melyben nyolc ülőhely van, rendkívül diszes kiállítás. Elegánsabb, diszesebb, mint a magyar államvasutak első osztályu kocsijai, az ülőhelyek májszínű bársonnyal vannak áthuzva, az oldal-falak, melyek halvány kékszinűek, diszes faragványokkal vannak ékesítve. A kocsi bel-seje amerikai vörös fenyőből készült s igen szép kiállítás. Az egész kocsit acetilén-reflektor lámpák világítják.

A másik osztályban 14 pad van, összesen 42 ülőhellyel, míg az első osztályban nyolc, az ülőhelyek száma.

A nagyobb kocsiosztály közepén egy domboru emelkedés látszik. Ez alatt van a motor, mely a kocsi alsó részén nyugszik.

A motort a Deimlergyár szállította s ma fejezték be annak a beillesztését. A motor 45 lóerejű s óránként 50—60 kilométer legnagyobb s 20 kilométer legkisebb sebességet lehet vele elérni. A motor részeinek összeállítását *Medveczky Ede* az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelője ellenőrzi.

Érdekes ujtás lesz a kocsin, hogy nyáron át rácsos zsáluk fogják megővni az utasokat a nap melegétől. Ez Németországon minden vilamos kocsin látható s igen praktikus dolog.

Jelenleg a kocsi alsó részét állítják egybe. A kerekek és a rugók csakhamar elkészülnek s akkor kész a kocsi. Körülbelül csak egy hét fog beletelni ebbe a munkába.

A motorkocsi mellett áll egy másik kocsi, melyen ugyan nincs motor s arra fogják használni, hogy utána akasztják a motoros kocsinak. Ezt kirándulások, nagyobb ünnepek alkalmával teszik, a mikor a motor nem lesz elég nagy az utasok befogadására. Ez a kocsi ugyanolyan berendezésű, mint a másik, csak nem olyan diszes és podgyász, esetleg posta részére van egy rekesze fentartva.

A mint a motoros kocsi elkészül, ki fog menni a körösvölgyi vasut vonalára. Arad és Új-Szent-Anna között lesz a legelső próba. Itt Aradon, addig, míg a szerződés az arad-csanádi vasutak és a lóvasutak társasága és a város között megkötve nincs, nem fog közlekedni a motor.

A sinek kijavítása is csaknem befejezett dolog. Gáj és az aradi állomásház között már készen is vannak, csak egy váltót kell még beiktatni Gájnál.

A jövő héten tehát megindul a motor s nemsokára bejön Aradon is.

HIREK.

Szent-István napja.

Arad, augusztus 19.

Szép nemzeti ünnepét üli holnap a magyarság: első királyának, Szent Istvánnak napját.

Régi szokás szerint a vidék népe ezt az alkalmat használja fel arra, hogy a fővárosba jöjjön. Budapest már ma is telve van idegekkel, akik az utca képét ugyancsak tarkává teszik. Az Andrassy-uton az elegáns dandi mellett ott sétál a magyar ruhába öltözött vidéki kisbirtokos és a gatyás paraszt, a legújabb divat szerint öltözött fővárosi hölgyek között pedig ott tolong a sok magyar, sváb és bunyevác asszony és leány különféle nemzeti öltözékeikben. Különösen a fényes kirakatokat bámulják, de ellátogatnak a muzeumokba is, ahol most van a legnagyobb forgalom. De főképp Buda képezi ilyenkor a vonzó pontot, ahová a vidék formális bucsujárását rendez.

A főváros az ünnepségek központja, de a vidék is kiveszi részét e napon az emlékezésből. *Aradváros* közönsége már a mai előestét is megünnepelte. A főbb utcák és a mellék utcák számos háza ki volt világítva. A közönség nagy tömegekben járta a várost és várta a zenés takarodót. Este nyolc óra után megindult a zenés menet: a vaggongyári zenekar és az önkéntes tűzoltók lampiónos csoportja, mely bejárta az utcákat.

Holnap, Szent István-napján a várbeli templomban ünnepi mise lesz, melyet *Csák Ciriák* dr. rendfőnök tart fényes papi segédlettel. A hatóságok, hivatalok, egyesületek képviselőit a misére ez uton hívja meg a rendfőnök.

A fővárosban az emlékünnepegy reggel hét órakor kezdődik a budai királyi vártemplomban, A papság élén *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás jelenik meg, a ki a királyi vártemplomnak új, rokokó virágokkal himzett ezüst brokát

nagy ornátusát fogja viselni. A Szent Jobb öre pedig azt a Bellini-kép után készült nagy ornátust ölti magára, melyet még *Mária Terézia* királynő ajándékozott a budai várpalotának. Az egész asszisztencia hasonló stilszerű egyházi ruhákat fog viselni. A vártemplomból pont hétkor indul el a körmenet, melyben részt vesznek a fővárosi plébániák, különféle tudományos társulatok, ifjúsági és társadalmi egyesületek, a hatóságok, a katonaság. A körmenetet *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás vezeti s az egész utvonalon mentén a katonaság áll díszőrséget. A katonai zenekar régi, Szent Istvánról szóló egyházi énekeket fog játszani. Nyolc órakor ér a menet a budavári koronázó Mátyás-templomba, a hol *Nemes Antal* dr. apátplebános rendezi az istentiszteletet, mely ünnepi szent beszéddel kezdődik és a hercegprimás ünnepi miséjével zárul be. Mise után a körmenet visszatér a vártemplomba, a hol az ünnepi Te Deum után a Szent Jobb a hivek tiszteletére egész napon át kitéve marad.

A király komasága.

— A tartalékos huszár kérelme. —

Arad, augusztus 19.

Érdekes leirat érkezett a kabinetirodától Temesvármegye alispánjához. *Tokaji Mihály* kisetői lakos a királyhoz kérvényt intézett, melyben eredeti stílusban arra kéri „Ő Ekszelenciája, apostoli felséges királyunkat, hogy az fíjának szent keresztségére és az ifjunak neve választására *vállalná el a keresztapaságot*.” *Tokaji* kérvénye így szó:

Ő Ekszelenciája, apostoli felséges királyunk!

Első Ferenc József!

Nagymultóságú, ő ekszelenciája apostoli felséges királyunk az alolított az legmélyebb alázattal hódolok fenséged előtt mint egy meg alázott birtoktalan honfíjad, miszerint alázatos kérésemet magas pártfogásodban részesíteni és lehetőleg mielőtt elintézni Méltóztatnék!

Felsőges királyom! Én az alolított mint egy szegény honfíjad vagyok, miután nincsen semmi birtokom sem, csakis az két kari fáradságos munkám által tengetem családomat és mégis mind ennek dacára, mégis egy szíven hordom az fenséges királyunk kimondhatatlan érdemét és általa az országaink előre halladását hogy egy földi lény sem bírná kimondani avagy leírni és mind ennek dacára felkérem szent fenségedet egy szent ajálatra, miután a szent atya újra megszaportotta országodat egy fíju gyermekkel, miszerint ez az a mi első szülött fíu gyermekünk és ezen első szülött gyermekemnek az szent keresztségére instálnám felséges királyomat, miután ha méltóztatnék elfogadni, miszerint én is leszoigáltam már három évet e nemes hazáért és benne uralkodó nemes Királyunkért és fenséged válaszon a fíjunak nevet! Ajálnám pedig az *Ferenc József* nevet kegyesen.

Legméjeb kéréssem végűli megújítva mind azon reményben, hogy kéréssem meg fog halgatni és hogy foganatos maradt — maradtam fenségednek az legforób hazai érzellemmel alázatos szolgája

Tokaji Mihály

tartalékos huszár.

Kelt 1902. évi hó 27 én Babsai Irtáson fíju született e hó 26-án. Címem *Tokaji Mihálynak*! Temesmegye u. p. Kisető, Babsai irtás.

A jó *Tokaji* bizonyára várva várja a király választát, s ki már csak azért sem vállalhatja el a keresztapaságot, mert ha minden ilyen kérelemnek helyt adna, ugy a félországga kerülne komaságba.

— A Ház elnöke az új képviselőházban. *Ap-ponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, tegnap délután a miniszterelnöki ebéd után *Tallian* Béla kép-

viselőházi alelnökkel az új képviselőházba ment, ahol Ney Béla miniszteri tanácsossal megtekintette első sorban a könyvtári helyiségeket, a hol már mindent a legnagyobb rendben talált. Ezután az üléstermet és az irodai helyiségeket tekintette meg, a hol kérdésére Ney miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a végleges átköltözködés legkésőbb szeptember közepéig megtörténhetik. Apponyi ma délelőtt a régi képviselőházban a folyó ügyeket intézte el és holnap a Szent István-napi körmenet után újból a képviselőházba jó esetleges intézkedések céljából. Csütörtökön már visszatér Eberhardra. Itt említi meg, hogy Apponyi okvetlenül résztvesz a bécsi interparlamentáris konferencián.

— Az aradi állomás kiépítése. Az aradi állomáson folytatják a nagyszabású kibővítési és újjáalakítási munkákat. A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége most nyilvános versenyt hirdet Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő emeletes iroda és lakóépület, továbbá emeletes laktanya és földszintes szertár-épület építő munkáinak végrehajtására. A tervek és költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Aradon a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatok legkésőbb szeptember hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség titkárságánál (Arad-csanádi palota I. emelet.) Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis szeptember hó 15-én déli 12 óráig 6000, azaz hatezer korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak aradi gyűjtőpénztárában (arad-csanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

— A Szt. István-napi munkaszünet. Több év óta van gyakorlatban a munkaszünet, melyet azonban sokan nincsenek még tisztában némely alkalomkor. Ilyen alkalom Szt. István-napja, melyre vonatkozó kivételes rendelkezést itt közöljük olvasóinkkal:

Egész nap árusíthatnak: a) cukrászok és mézeskalácsosok, valamint a jégkereskedők. b) Nyomdászok állami és hatósági nyomtatványokat, színlapokat, műsorokat, gyászjelentéseket előállíthatnak és ezeket szét is hordhatják; c) hirdetőket el lehet árusítani és szét lehet hordani; d) szódavizet szabad gyártani, elárusítani és házhoz hordani; e) fürdőintézeteknél dolgozhatnak; f) kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs elárusítása és házhoz szállítása meg van engedve; g) természetes virágokat lehet elárusítani; h) szálloda, vendéglő, sör, pálinka és bormérés nyitva lehet; i) bucsukor u. n. bucsu-cikkek, imakönyvek, olvasók, viaszgyertyák eladhatók; k) kofák községen kívül mulató és üdülőhelyeken árulhatják áruikat; l) élő állatok a szállító eszközökből (waggonból, kocsiból, stb.) kirakhatók és haza szállíthatók. Oly községekben, melyek az ország határától tíz kilométerrel távolabb nem esnek, az eddig itt említett iparokon kívül, melyek egész nap gyakorolhatók, délután 5 óráig még minden egyéb ipari és kereskedelmi elárusítás is gyakorolható. — Délután 2 óráig gyakorolható a borbély- és fodrászipar az üzleti helyiségben, azontúl csak házhoz hívva s a színházakban is. Déli 12 óráig: kisiparosok végezhetnek a sürgősen rendelt javítási munkákat, mészárosok, hentesek és kolbászkészítők elkészíthetik, árusíthatják és szállíthatják áruikat. Déli 12 óráig a fűszer-, bor-, tea-, csemege- és lisztkereskedőnél és a szatocsoknál is nyitva lehet az üzlet.

— A spanyol anyakirályné a királynál. Egy bécsi sürgöny jelenti: A spanyol anyakirályné az infánsnővel Badenből Bécsbe érkezett és 11 órakor Frigyes főherceg palotájában ő felsége fél óráig tartó látogatását fogadta. A király tábornagyfi egyenruhában a III. Károly-rend nagy-

keresztjének szalagjával jelent meg a királynénál. A palota előcsarnokában Frigyes főherceg fogadta a királyt. A királynő és az infánsnő egy órákor vis zatér Badenbe.

— Az aradi kórház új orvosai. Urbán Iván főispán, az aradmegyei közkórházhoz a nemrég kinevezett Tabajdy Sándor dr.-on kívül még Visky Pál dr. és Steinhaus Emil dr. orvosokat nevezte ki alorvosokká.

— Mátyás király szobra. Tegnap reggel bevonultak Kolozsvár főterére Mátyás király ércalakjának monumentális ötvényei. Négy vas-uti teherszállító kocsin érkeztek meg a művészi ötvények a kolozsvári pályaudvarra, honnan hajnalban a kocsikat áttolták a közuti elhagyott síneire és azon érkeztek be az ötvények a főterre, ép a szobor helyének közelébe. A város, mely a király születése napján ünnepi díszet öltött, már nyolc órára ott látta a kolozsai alakokat a főtéren. Egyik kocsiról fölmagaslik az erdő, mely vászonnal fődött idomaival csak hatalmas arányait árulja el most még a szemlélőknek. Másik kocsin látszanak a mellékalakok óriási részletei. Itt egy zászlóskopja, ott egy páncélos törzs. Nagy emelőgépek segítségével szedik le az ércokolosszusokat a kocsikról és óvatosan szállítják be a talapzatához a deszka fallal körül vett helyre, hol a szobor remek szép talapzata már készen van és vár a tetejére emelendő Mátyás lovas alakjára és az alján levő négy mellékalakra.

— A sah Londonban. A walesi herceg, mint egy sürgöny jelenti, tegnap a király nevében az ott időző sah tiszteletére a Buckingham-palotában ebédet adott, a melyre Balfour miniszterelnök Roberts és Kitchenor tábornokok is hivatalosak voltak.

— Damjanich szobra. Damjanich Jánosnak, a szabadságharc hőslélekű tábornokának szobrot akar emelni Szolnokon a hazafias kegyelet. Szolnokon vezette 1849. március 5-én Damjanich diadalra a vörös-sipkásokat s a hős hadvezér szobra ennek a győzelmes napnak az emlékeztető is hirdetni Szolnok városában. A szobor-bizottság országos adakozást indított meg a cél megvalósítása érdekében. Kíváncsok, hogy a hazafias magyar közönség legyen segítségére a szolnokiaknak nemes tervük kivételében. Az adományok Szalay János takarékpénztári igazgató címére küldendők Szolnokra.

— Kinevezések a hadseregben. A Terézium végzett növendékei közül a király lovag Kerck Kerestélyt az aradi 33-ik gyalogezredhez hadnaggyá nevezte ki. A m. kir. Ludovika akadémia végzett növendékei közül hadnaggyá a szegedi 3-ik honvédhuszárezredhez Benárd Aladárt. hadapród-tiszthelyettesekké a gyalogságnál: Aschenbryer Józsefet, Mártonfy Gézát a lugosi, Tabajdy Istvánt a szegedi-, Jakócs Elemért a gyulai-, Róth Gyulát, Brandstetter Ferencet. Kiss Károlyt, Bárdó Elemért a lugosi honvéd gyal. ezredhez; továbbá ugyancsak hadapród-tiszthelyettesekké a lovasságnál: Kereszty Ödönt és Kovács Jenőt a szegedi 3-ik huszárezredhez.

— Makkai felesége beteg. Említettük, hogy Makkai Zsiga orsz. képviselő kis leánya a napokban egy őrizetlen pillanatban a reá omlott lisztől megfuladt. A kis leányt felboncolták. Ezt a műveletet az édes anyja is nézte és annak következtében most betegen fekszik. Makkai szomorúan panaszkolta élete párjának ezt a balesetét, mely miatt nagy a bánat az egész családban.

— Körröndelet a hamis borról. Az élelmiszer-hamisítók közt a legtöbb kárt okoznak a borpancsolók, mert önkreateszik a magyar bor régi jó hírnevét és megbízhatóságát. A törvény, amely még akkor készült, amikor a filoxéra ismeretlen volt s amikor a bőséges szűret vidám zajától visszhangos volt minden hegyoldal, nem gondolt a borhamisítók szigorú megbüntetésére. Így érthető azután, hogy most a hamisítók csak kihágásért lehet megbírságozni, ami igen enyhe büntetés a súlyos vétésért. Erzik ennek az állapotnak tarthatatlan voltát a felsőbb hatóságok s a kondifikátoroknak most abban fő a fejük, hogy törvényt al-

kossanak a bor meghamisítói ellen. Addig is azonban, míg ez elkészül, a pénzügyminiszter más úton kíséri meg a büntetés szigorítását. Körröndeletet adott ki, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy attól a vendéglőstől, akit borhamisításon érnek, vonják meg a korsmaengedélyt s ügyeljenek arra, hogy ne adjanak engedélyt italmérésre az olyan embereknek, a kik részeseek a hamis bor forgalomba hozásában.

— Merénylet a spanyol király ellen. Mint egy sürgöny jelenti, tegnap Madridban híre járt, hogy a spanyol király ellen Pampelunában merényletet követtek el. Ez a hír azonban, mint ujabbán jelenti, teljesen alaptalan.

— Körörvosválasztás. Gyulavarsádon a Székely Sándor dr. lemondása folytán megüresedett körörvosi állásra Schillinger Károly dr. választott meg.

— Támadás egy vallásánár ellen. Az Aradon megjelenő „Tribuna Poporului” című oláh ujság erős támadást intéz Diamandi Miklós belényesi görög keleti vallásánár ellen. A rettenetes vallásánár, — mint az említett lap nevezi — azt a bünt követte el, hogy 167 görög keleti diák közül az „mult tanév végén tizenegyet buktatott meg a vallásánból”. Ez mindenestre szoktalan dolog s tulszigorúságát bizonyítja az illető tanárnak s az aradi oláh ujság egyenesen neki tulajdonítja, hogy az utóbbi időben több belényesi görög keleti diák más vallásra tért át. A lap különben örömmel jelenti evvel kapcsolatosan, hogy Diamandi Miklós már nem sokáig lesz Belényesen, mert a kormány tanfelügyelővé fogja kinevezni.

— Eljegyzések. Horecky Lipót géplakatos eljegyezte Fischer Fanny leányát, Fischer Helént Aradon.

— Véres zendülés a fővárosban. A pékmunkásoknak, mint tudósítók sürgönyzi, véres összeütközése volt ma Budapesten a rendőrséggel. Délután négy órakor gyűlésük volt a munkásoknak, kikhez egy Tatár nevű segéd heves hangú beszédet intézett s erősen támadta a péksegédek országos irodájának elnökségét. A megtámadottak nevében Pfeifer akart válaszolni, akit Tatár hívei nem engedtek szóhoz jutni. Olyan skandalumot rendeztek eközben, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. A dolog oda fejlődött, hogy Pfeifert verni kezdték s egy rendőrt székekkel leütöttek. A rendőrök kardot rántottak és úgy szálltak szembe a pékekkel. Telefonon segítséget is hívtak a rendőrök, mire három szakasz rendőr érkezett oda. Nehezen sikerült szétverni a pékeket, kik közül hat megsebesült. Három péket letartóztattak.

— Pósthivatal Sofronyán. A nagyváradi posta- és távirdaigazgatóság a sofronyai vasuti állomáson pósthivatalt szándékozik felállítani. Erről ma értesítette Aradmegye alispánját.

— Schwab visszalépésének oka. Az a hír, hogy Schwab, az amerikai acéltröszt elnöke betegsége miatt lépett volna vissza, ma cáfolatot nyert. A visszalépés oka, mint fővárosi tudósítók táviratozza, az, hogy Schwab összeveszett Morgannal.

— A fejedelem bakiövése. Minnig kellemetlen dolog az, ha valaki bakot lő. Kétszeres, vagy isten tudja hányszoros kellemetlenséggel jár, ha valamely kormányfő, vagy éppen uralkodó lő bakot, mert azt rendesen a népek színik meg. Hogy miféle bakot lehet lőni, azt mindenki már a fogalomból is tudja. Lehet a hivatalban, politikában, közéleti szereplésben, magántársaságban bakot lőni. Mindig és mindenütt egyaránt kellemetlen. Azonban néha akkor is kellemetlenné válhatik a dolog, ha valaki nem átvitt értelemben lő bakot, hanem ha valóságos, élő, eleven bakot terít le vadászon. Ez történt Ferdinánd bolgár fejedelemmel is nemrég magyarországi pihenőjén: Pusztamezőn. Azelőtt, ha ideérkezett mindig vadászgatót. Legutóbb azonban nem vett vadászfegyvert a kezébe, hanem botanizálással töltötte az időt. Ennek oka éppen a „bakiövés.” Egyik

alkalmi levelezőnk a történetkét következőképen beszéli el. A pusztamezői majorátus urának: Koburg Fülöp hercegnek erdejében ritka szép fehér őzbakja volt. U szelidítette is a gyönyörű állatot, mely olyan volt, mint a kezes bárány. A környéken mindenki ősmerte a herceg parancsát, mely úgy szólt, hogy a bakot kimélni kell. De egy valaki mégsem ismerte ezt a parancsot és ez a valaki a herceg öcséje: a bolgár fejedelem volt. Vadászat közben leterítette a pompás állatot. Képzeltető, mennyire kétségbeesett a herceg, a mikor a leterített állatot meglátta. És bizony gyenge szemrehányásokkal is illette a fejedelmet. Azóta a fejedelem Pusztamezőn nem vesz vadászfegyvert a kezébe, mert — ugymond — ha Magyarországon még rendes vadászatot is lehet bakot lőni, akkor jobb itt ártatlan botanizálással tölteni az időt.

— **Lopott kerékpár.** Sonnenwirth József aradi festőnek 240 korona értékű kerékpárja a napokban eltűnt tulajdonosától. A biciklivel egyidejűleg azonban eltűnt Sonnenwirthnek tanonca is: Josipovics Andor, s így könnyű volt összefüggést találni a két eltűnés között. A feltevés tényleg valónak bizonyult, a kerékpárt a festő inas lopta el s azon elkarikázott. Radnán és Lippán látták Josipovicsot kerekézni a lopott biciklivel s az aradi rendőrség azt hiszi, hogy a tolvaj tanonc Gyulafehérvárra vette útját a bűnös uton szerzett zsákmányon. A gyulafehérvári rendőrséget már értesítették a lopásról.

— **Andrée neje megőrült.** Nagy feltűnést keltett, mint emlékeztetés, néhány hét előtt az a hír, hogy Andrée asszonyt, az eltűnt vakmerő északsarki kutatónak sógornőjét, gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatták. A negyvenéves hölgy, aki még mindig szépségnek mondható, férjével: Andrée Ernő igazgatóval igen boldog családi életet élt. Andrée asszonyt, aki Gothenburg város előkelő társaságában közkedveltségnek örvendett, azzal vádolták, hogy villájt felgyújtotta, mely alkalommal az eltűnt sarkkutatónak térképei, műszerei és könyvei is bennétek. A hír Gothenburgban ennél fogva a legkínosabb szenzációt keltette. Andrée ellen a legsúlyosabb gyanúval az volt, hogy lakásában több szobájában petroelummal átitatott rőzsekötegeket találtak, melyek égő gyertyák közé oly módon voltak elhelyezve, hogy az éghető anyagok bizonyos időn belül okvetlenül meggyúltak volna. Andrée igazgató tiltakozott a nejejéről való vád ellen és felemlítette, hogy ékszer és értéktárgyat loptak tőle, ami arra vall, hogy betöréses lopást követtek el nála. A tolvajok ugyanis, hogy a betöréses nyomát eltüntessék, a házat felgyújtották. Maga az a körülmény, hogy a villa igen alacsony összegről volt biztosítva, azt igazolja, hogy Andrée asszonynak semmi oka nem volt, hogy felgyújtja a házat, annálval kevésbé mert a család jó anyagi viszonyok között élt. Ily körülmények között feszült érdeklődéssel várták a bíróság tárgyalását, melynek első ülését Andrée asszony hirtelen megbetegedése következtében elhalasztották. Időközben azonban az ügyben szenzációs fordulat történt. *Andrée asszony bevallotta, hogy ő volt a gyújtogató.* Ezt a vallomást pedig a vizsgálóbíróhoz intézett levelében tette meg; hozzá tette azt is, hogy az *eltűnt ékszereket a tengerbe dobta.* Minthogy azonban az asszony nem tudja okát adni különös cselekedeteinek, nyilvánvaló, hogy megőrült. Azt hiszik, hogy ennek az lesz a következménye, hogy a vádat elejtik Andrée ellen.

— **Jégeső a kánikulában** Sátorajauhelyről jelenti egy távirat, hogy Homonnán jég esett, mely a terményekben kárt tett.

— **Az égbolt képe.** Három nagy csillagvizsgálóintézet dolgozik a csillagos égbolt lefotografálásának hatalmas munkáján. Több, mint kétesztendeje tart e munka Greenwichben, Fokvárosban és Sydneyben. A greenwichi csillagvizsgáló-intézet július 3-án készült volna el a maga munkájával, az utolsó rész lefényképezésével: de az éjszaka olyan felhős volt, hogy nem lehetett dolgozni és ezt a fólvételt most már 1903. márciusában csinálhatják meg, addig nem. A greenwichi fólvételeken idáig 212.507 csillagot számláltak meg, azt hiszik, hogy ezeken kívül van még körülbelül három

millió. A másik két intézet még nem adta ki a pontos jelentését.

— **Öngyilkosság a bál miatt.** Öngyilkosságot követett el egy fiatal, szép leány, mert nem akarták elvinni a szülei a bálba. Az öngyilkos neve Csamangó Julianna, ki a szegedi alsóváros híres szépsége volt. A leány csütörtökön reggel távozott el utójára mostoha apjának házából. A tejespiacra ment ahol tejet árult. Egyszerre csak fölugrott s ott hagyva kőcsöggét, kosarát, pénzét, elindult a Tisza-part felé. Egy leány ismerőse kérdezte tőle: hova megy?

— Engem többé nem láttok, olyan messzire megy — felelte Juliska.

Még néhány ember látta később a felsőtiszaparton bolyongani, de attól kezdve nyomavesztett. Szülői jelentésére a rendőrség mindenfelé kerestette a szép leányt, de hiába. Táviratoztak a szélrózsa minden irányában, de nyomra vezető adat nem érkezett. Martonosról jött ugyan egy sürgönyhír, hogy ott egy női holttestet fogtak ki a Tiszából, de az sokkal idősebb nőé volt, mint az eltűnt leány. Végre tegnap reggel megkerült Csamangó Julis — holtan. Reggel 7—8 óra közt a felsőtiszparti Tombác-féle mészegető irányában egy 20—22 évesnek látszó leány hulláját fogták ki. A haja barna volt, az arca duzzadt, közepmagas termetén szegedi viseletű polgár ruha volt, fülé-aranyfüggő, nyakán aranylánc, ujjain öt aranygyűrű. Rövid idő múlva megállapították, hogy a holttest a Csamangó Juliskáé, aki minden ékszerét magára öltve, a vízbe ölte magát. Az öngyilkosság bizonyosnak látszik, mert a hullán semmi külsérülés nincs, de meg a leány utolsó szavai is az öngyilkosságra vallanak. A boldogtalan leány kétségbeesett tettét azért követte el, mert szülei nem eresztették el a bálba, melyben pedig nagyon szeretett volna résztvenni.

— **Új milliárdos tröszt.** Amerika milliárdosai nagy szenvedéllyel ráadták a fejüket a trösztalapításra. Sőt most már kicsinylőleg tekintenek a százmillió trösztökre is és a pénzfejedelmek egyetlen ambíciója milliárdos trösztnek az alapítása. Ilyen van most alakulóban: a *fatröszt*, mely az acéltröszt mintájára több mint egy milliárdos alaptőkéjével egész Amerika fatermelését uralná. Főként azzal a kijelentéssel akarnak a trösztnek reklámot csinálni, hogy a tröszt nem Amerika, hanem Európa fogyasztása részére fogja a nyersanyagot megdrágítani. Különösen Belgiumot, Angliát és Németországot szemelték ki fogyasztási piacokul, hol nem is aggodalommal tekintenek a tröszt működése elé. De nemcsak itt, hanem Amerikában kis félnek a hangzatos jelszavaktól, melyek olcsó nyersanyagot ígérnek a fogyasztóknak — de hogy majd mit adnak, a jövő fogja megmutatni. Itt emlíjük meg, hogy a tanulóknak *japánaiak* a vén Európától már ellesték mindazt, ami jó, most meg az amerikaiaktól tanulták el a trösztök szervezését. Már meg is alakították az első japán trösztöt, ez a selyemtröszt, amely 4 millió font sterling alaptőkével alakult és székhelye Yokohama.

— **A tisztelet válfajai.** Egy tisztviselő házas ember léte rézsaszinű levélkét kapott a napokban. Kellő szívdobogások között felbontja, beletekint s akkorát káromkodik, hogy becsületére vált volna bármely zupás huszármesternek. A levélkét ugyanis egy hitelezője írta, tapasztalatból tudván, hogy a céges leveleket a tisztviselő felbontatlanul szokta dobni a papirkosárba. A szótárban és azon kívül leledző összes indulatszónak végére jutván, megakad a szeme a levél megszólításán, mely a következőleg hangzott:

— Mérsékeltén tisztelt uram!

A tisztviselő dühbe gurult. Előkeresett két jól fésült férfit s elküldte őket felvilágosítás irányában a levél írójához. A segédek beállítanak az ellenfélhez, — ki mellelesleg mondva, egy előkelőbb helybeli kereskedő cég főnöke — s megbízatásukhoz híven előadják a dolgot.

— Kérem uraim, én abban nem találok semmit.

— De ami felünk talált. Ez a kifejezés sértes akart lenni.

— Dehogy is akart. Csakhogy én nem tisztellek egyformán minden embert. Az egyiket mélyen, a másikat nagyon tisztellek. Van olyan, akit kevéssé, akit egyszerűen és akit egyáltalában nem is tisztellek. Az urak megbízóját én például szintén tisztellek, de csak mérsékeltén, amihez úgy gondolom, teljes jogom van. A segédek, mint hírlík, már negyedik nap óta állandóan üléseznek, de mindeddig nem bírták megállapítani, vajjon sértés-e az, ha egy hitelező nem fizető adósát csak mérsékeltén tiszteli.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Salzmann József *battonyai* illetőségű ugyanottani lakos család nevének „Székely“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Pusztító vulkánkitörés.** Jokohama mellett Torisima szigetén, a Bonin szigetekről északra lévő szigetek egyikén augusztus 13-án és 15-én vulkánkitörések voltak, a melyek a szigetet elpusztították. Az egész lakosság, a mely 150 guano-termelő emberből állott, elpusztult. Tenger alatti kitörések lehetetlenné teszik a szigethez való közeledést.

— **Orfeum a Tündérkertben.** Tündérkertnek nevezte a (volt Vadember) most Európa kávéház tulajdonosa, villammal világított kertjét. Ezen kerthelyiség igazán megérdemli ezen elnevezést, mert pazar berendezése a nagyözönségnek oly élvezetet és kényelmet nyújt, mint más hasonló fővárosi intézmény. A tündérkertben a közönség szórakoztatására holnaptól kezdve egy kitűnően szervezett *orfeum-társulat* tart előadásokat, öt estén át. A program után itélve, mondhatjuk, hogy az előadások igazán élvezetet fognak nyújtani. Egészen új és decens. Szabad bemenet. Kezdeté 8 órakor.

— **Mérgezés véletlenségből.** Egy tekintélyes szegedi iparosnak fiatal leánya majdnem áldozatul esett a tegnapi nap folyamán a saját vigyázatlanságának. A reggeli órákban hirtelen rosszul lett és mérgezési tünetek jelentkeztek nála. Fájdalmainak enyhítésére azonban nagymennyiségű tejet ivott és ez a hirtelen használt óvintézkedés meg is mentette a haláltól. A rögtön előhívott orvos, *Andrássy Ferenc dr. arzénmérgezést* konstataált. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a leány tévedésnek esett áldozatul. Házi orvosa előbb arzént, majd arzénikumot rendelt számára orvosszerűl, megjegyezvén, hogy egyszerre csak pár cseppet szabad a veszedelmes méregből bevennie. A leány azonban sokkal nagyobb betegségben leledzett, semhogy orvosi tudomány használható volna neki: kíváncsi volt olyan mértékben, mint Eva anyáknál minden nőnemű teremtes. Tudni kívánta, hogy mi a két orvosság között a különbség. Ezért vizespohárba öntötte a veszedelmes szereket és az asztalon feledte őket. Később aztán az egyiket viz helyett fölhaltotta. Valószínű, hogy ez a lecke némileg ovatosabbá fogja tenni a jövőben.

— **Huszonhét órai zongorázás.** A fogadás divatos dolog s nem válogatós abban, hogy mihez fűződjék. Marseilleban nemrég egy Garnier nevű francia 800 koronára fogadott arra nézve, hogy képes huszonhét órán át szakadatlanul zongorázni. A fogadás pontozatait részletesebben azután úgy állapították meg, hogy a kikötött időből elesik egy és fél óra. Huszonhét órai időközben ugyanis meg is éhezhetik ám az ember, és mivelhogy nem koplalási produkcióról van szó, tehát a másfél órai szünet a zongorázás folytonosságát megszakíthatja a nélkül, hogy ez által a fogadásban veszteség lenne a mérész vállalkozó. A zongorista hozzá fogott a nagy munkához hétfőn este nyolc órakor és szakadatlanul verte a billentyűket egész éjjel, egész másnap délig. Ekkor negyven percig tartó étkezésbe fogott s utána hideg vízzel megmosta a kezét. — Azután újból zongorázott este hat óráig, amikor görcsöket érzett az ujjában. — A másfél órai szünetből még ötven perce volt hátra, s ebből a görcsök eloszlatására fölhasznált harminc percet. Ezalatt folyvást masszírozta a kezét. Így ismét akcióképessé lett a törhetetlen muzsikusz és ismét játszott a zongorán szünet nélkül egészen éjjeli 11 óráig s ezzel nemcsak megnyerte

a fogadást, de más fél órai szünetből még meg is lakarított, illetőleg föl sem használt husz percet. Mikor azonban, mint nyertes, huszonhét órai zongorázás után a székéről fölkelt, rögtön utána a kimerültségtől eldőlt és idegrohamokat kapott.

— **Kedélyes ujságok.** Indiában a lehető, sőt a lehetetlenségig a legkedélyesebbek a sajtóvázsonyok. Nincs oly kellemetlenség, vagy zavar, melyből a hindu ujságok szerkesztői nagy flezmával ki ne tudnák húzni magukat. Egy új hindu lapnak az előfizetői a napokban olyan szímet kaptak, melynek legalább a fele üres volt. A szerkesztő ezt egy üzenetben következőképp magyarázta meg: „Nagyon sajnáljuk, hogy ez a szám hiányos számítás következtében nem tökéletes. Azt hittük, hogy elegendő anyagunk van s nem igyekeztünk többet szerezni. Az elnéző közönséget azonban biztosíthatjuk, hogy az elmaradt mennyiséget busásan pótolja a minőség.” Ha a hindu szerkesztő pár hétig pihenni akar, egyszerűen a következőt jelenti be: „Mintán mi már érezni kezdjük annak a nagy szellemi és testi fáradtságának a nyomait, melylyel előfizetőink érdekeit gondozzuk, kérjük figyelembe venni, hogy az ujság egy hónapig nem fog megjelenni.” Nemrég egy hindu ujságnak az első két hasábját teljesen üres volt. A szerkesztő így magyarázta meg: Erre a két hasábra egy oly tárgy cikkünk volt, melyet a közönség roppant érdeklődéssel fogadott volna. Az utolsó pillanatban azonban azt vesszük észre, hogy a cikket teljes lehetetlenség ebbe a két hasábra beleszorítani s azért a jövő számra nagyituk.” Ily idilli állapotok mellett a szerkesztőt, vagy a kiadót nem igen hozza ki sodrából például az a csekélység, hogy nincs elegendő papír. Ha a készlet elfogyott, akkor az ujságot mindenféle színű és alakú papírra, sőt tapétákra nyomtatják.

— **A csizmás tevé.** A new-yorki állatkertnek van egy fiatal tevéje. *Henrik herceg*-nek hívják, mert az napon született, mikor Henrik herceg Amerikába érkezett. A kis tevé igen gyenge lábon állott. Az állatkert igazgatósága feltette a kétpup csemetét, hogy örök életére görbelábiu maradjon. Ezért hát *vascsizmát csináltatnak neki* s most a gyermekek legnagyobb öröme a hercegi tevé büszkén lépked ide-oda csizmájában.

— **Üngyilkos magánzó.** *Thomas Ferenc* 73 éves újszerű magánzó, mint sürgönyzik, tegnap a megyei csárda mellett egy fűzfára felakasztotta magát. A mikor észrevették már halott volt. A rákospalotai halottas házba szállították.

— **Közeledik az új tanév.** Figyelmébe ajánljuk, hogy iskolás gyermeik szükségletét (iskolai táska, cipők, kalap, ing, stb.) legjobban s legolcsóbban *Porter Vilmos Nagy Áruházában*, a Szabadságtérten fedezhetik. S íveskedjenek ezért az áruházat felkeresni, amely vevői kielégítésére minden lehető elkövet. Tíz korona bevásárlásnál életnagyságu ingyen fényképet kap minden vevő. Csupán a díszes papírkertért térítendő meg 3 korona.

— **Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A belga király reggelije.

(A kölcsönkért salonskabát.)

Arad, augusztus 19.

Osztendében történt ez eset az elmúlt napokban. Kora reggel a tengerparton sétált egy párisi előkelő szerepet játszó uriember, a lelnőke egy nagyjelentőségű sportkörnek. Sétájában *Lipót* belga királyiál találkozott, aki szintén szokásos, reggeli sétautját tette meg. A párisi, aki magánérinkezésből jól ismerte a királyt, szívélyesen üdvözölte *Lipót*-ot, aki őt a legközelebbi napra meghívta ebédre.

Az alelnök örült e megtiszteltetésnek, ám-bár rettenetes zavarban volt, mert csak egy napra jött Osztendébe, s így frakkját természetesen nem hozta magával. Gyorsan a sürgönyhivatalhoz sietett, táviratozott a nélkülözhetet-

len ruhadarabért, melyet másnap reggel, — tehát rendes időben — meg is kapott. Nem sokára egy udvari ember jelent meg lakásán és értesítette, hogy az ebéd elmarad, helyette reggelit ad a király. A frakk tehát fölöslegessé vált, hanem szalonskabátára volt szüksége a meg-hívott párisinak, amely szintén nem volt kéznél. Mit csináljon! Táviratozásra nem volt már elég ideje, azt pedig egyáltalában nem remélhette, hogy Osztende szabóüzleteiben alkalmas kabátot kaphasson. Amint kellemetlen zavarában így töprengött, észrevette, hogy egy szálló főpinczére elegáns szalonskabátban halad el ablaka alatt. Egy pillanat alatt észrevette, hogy a főpinczérnek olyan termete van, mint ő neki, s hogy a kabátja kitűnően festene az ő testén is. Gyorsan utána sietett s így szólt hozzá:

— Bocsánat, ön pompás szalonskabátot hord.

— Dicsérete nagy örömet szerez nekem, uram, ám-bár meg kell jegyeznem, hogy ez csak kettes számú szalonskabátom!

— Hogyan? Hát önnek még egy ennél is jobb szalonskabátja van? Hol van az?

— Tulajdonképen nem volna szabad elárulnom, de mégis megmondom, hogy X. elzási bankárnak adtam kölcsön, aki ma részt vesz a belga király reggelijén.

A párisi habozás nélkül kérte kölcsön a főpinczér rosszabbik szalonskabátját, s mivel még korán volt, boldog mosollyal ment a tengerpartra. Nemsokára egy barátjával találkozott.

— Csodálatos. Ön is Osztendében van? Hogy érzi magát?

— Köszönöm jól, *Lipót* király mára reggelire hívott meg.

— Önt is? Hiszen akkor együtt leszünk. Hanem elmondom önnek, milyen zavarban voltam. Nem volt szalonskabátom. S ha a polgármester, aki jó barátom, kölcsön nem adja az övét, nem tudom, mi történik velem!

Ez mégis eredeti, — gondolta magában a párisi — most már hárman leszünk idegenre szabott kabátban a király reggelijén.

Elérkezett a reggeli órája, a király, mint mindig, a legszívélyesebben és igen szelleme-sen szórakoztatta vendégeit. Mégis valami nyomasztó hangulat uralkodott a reggeli alkalmával, a vendégek arcáról keserű érzés volt leolvasható, — persze, kölcsönkért kabátban feszese-n érzi magát az ember.

A vendégek között volt Z. lord is, aki úgy ült az asztalnál, mintha száikát nyelt volna, feszese-n, mint a katona s gépiesen emelgette a villát szájához, szabályos, kiszámított karlendülettel. A párisi mind kíváncsiabban kezdte vizsgálgatni a feszes lordot s már már azt hitte, hogy ez a kimért viselkedés a született angol uriember jellegzetes sajátága, mikor a lord felesége, aki mellette ült, feléje hajolt s a következőket sugta a fülébe:

— Ah, hogyha ön tudná... Férjem nem hozott magával télikabátot s így kénytelen volt a szállótulajdonos kabátját fölvenni. Ah, amint látja, a kabát rettenetesen szűk! Most folyton attól rettegek, hogy a kabát evés közben fel fog repedni!

— Ez tehát a negyedik, — szólott a párisi s hangosan fölkapzaggott, mindenesetre hangosabban, mint a királyi asztalnál szokásos és illendő.

A belga királyt meglepte ez a kedélyesség s annak oka után kérdezősködött, úgy, hogy a párisi ur kénytelen volt az egész történetet a király tudomására adni. A király, valamint az egész társaság, különösen a társaságnak az a része, amely a saját kabátjában jelent meg, viharos derűtséggel hallgatta végig a leleplezést.

Z. lord megfeledezett szűk kabátjáról s olyan harsány kacajban tört ki, hogy a szűk kabát végig hasadt. Vidám beszélgetés vetett véget a kinosan meginduló reggelinek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A sóhivatali sikkasztás.** Az ősz folyamán főtárgyalás elé kerül *Grau Lajos* mázsatisztnek az aradi sóhivatalnál elkövetett sikkasztási ügye. A vád alá helyezés, mint ismeretes, már régebben megtörtént, s most az erről szóló iratokat a büntető tanács elé terjesztették, mely a főtárgyalás napját ki fogja tűzni.

§ **Nyári Szabadság.** *Pogonyi* Nándor törvényszéki albiró, szabadságidejét kitöltve, hazaérkezett, s mai napon átvette hivatalát.

§ **A vasuti kocsik sikkasztója.** *Muntyán István* aradi magy. kir. államvasuti kocsitisztogató két rendbeli sikkasztás és jogtalan elsajátítás vétsége miatt ma az aradi törvényszék elé került. A múlt évben a budapest aradi győrevonat egyik kalauza tizenkét darab gazdátlan podgyaszt bizott reá s *Muntyán* ezekből egy ezüst szivartárcát, sétatálcákat, zsebkéseket eltulajdonított. Máskor egy kocsitisztító bizott reá egy talált ékszer s ezt is ellopta. Kocsitisztítás közben számos értéktárgy akadt a kezébe s ezeket is eltulajdonította. A lopott tárgyak nagy része előkerült s most a törvényszéknél mint bűnlelek szerepelnek: egy zafír köves aranygyűrű, két karikagyűrű, arany medaillon, több zsuza, két zsebkés, szivartárca, két sétatálcát. A törvényszék számos enyhítő körülményre való tekintettel, két havi fogságra, tíz korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre ítélte *Muntyánt*.

§ **Az eltűnt zárgondnok.** *Spiró* Jenő volt ügyvédi írnok ellen, ki a napokban eltűnt a fővárosból, sorra érkeznek a büntető panaszok. Az a gyanu, hogy nagyobb összegek elsikkasztása után megszökött, a nélkül, hogy ama husz ház bérösszegével elszámolt volna, melyekre a bíróság rendelte ki gondnoknak. *Spiró* ezenfelül a vádak szerint a házmesterektől felvett kauciókat is elsikkasztotta s kölcsönök után is nagyobb summára tett szert a távozása előtt. Ma az eltűnt ember környezetéből az a hír hallatszik, hogy *Spiró* nem szökött meg, hanem a familiájával, a melylyel mindig a legfényűzőbb életet élte, fürdözik Ostendében. A rendőrségben ismét több följelentést tettek *Spiró* ellen. *Spiró* ugyanis husz háznak volt bíróilag kinevezett gondnoka, de a házbérek nem tudta egy maga beszédni és így kauciók alkalmazottakat fogadott fel. Ifjabb *Lovassy* Ferencet 3800, *Baranyai* Sándort 1100 és *Baranyai* Józsefet 1200 korona óvadékkal fogadta föl. Ezek az augusztusi negyedben közel százezer koronát szedtek be és ezzel az összeggel szökött meg *Spiró*, a ki ellen ma a vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, augusztus 19.

Áldásos időjárásunk van. A kapás növényeket megáztatta az eső, a cséplést pedig serényen lehet folytatni.

Az üzlet szilárd formát ölt és a kereslet megjavult.

Elénk képet nyújtott a mai hetivásár, hova mintegy 4000 métermázsa búzát és 1000 métermázsa rozsot, árpát és zabot hoztak be, melyet jó tartott napi áron vásároltak kereskedők és malmaink.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Uj-buza I. ső minőségű 6.20—6.40.

Uj-buza közép 6.00—6.10.

O-tengeri 4.70—4.90.

Uj-roza 5.00—5.20.

Uj-árpa 4.50—4.60.

Uj-zab 4.50—5.00.

Az irányzat változatlan.

— **Allatforgalmi korlátozás Aradmegyében.**
A cs. kir. osztrák belügyminiszter 18-án kelt hirdetményével a sertésvesznek Ausztriába történő behurcolása miatt a sertések bevitelére nézve az aradvármegyeyel nagyhalmágyi járás ellen érvényben volt tilalmát hatályon kívül helyezte.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 19.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv győngy. Nyugodt iránzat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak, tengeri és zab szilárdabb. Időjárás szép.

Zárhat 12 órakor:

Buza októberre	6.86—6.67
Buza 1903. áprilisra	6.97—6.98
Rozs októberre	5.85—5.86
Rozs 1903. áprilisra	6.10—6.11
Zab októberre	5.39—5.40
Zab 1903. áprilisra	5.64—5.65
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.09—5.10
Répe augusztusra	10.35—10.45

Zárhat 5 órakor:

Buza októberre	6.86—6.67
Buza 1903. áprilisra	6.97—6.98
Rozs októberre	5.83—5.84
Rozs 1903. áprilisra	6.10—6.11
Zab októberre	5.38—5.39
Zab 1903. áprilisra	5.63—5.64
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.11—5.13
Répe augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	687.25
Magyar hitelrészvény	731.25
Leszámlatolóbank részvény	488.50
Rima-Murányi vasmű részvény	498.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	718.25
Közuti vasút	647.—
Városi villamos vasút részvény	335.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 19.

Magyar aranyárjádék 4%	121.25
Magyar koronaárjádék 4%	97.90
Magyar arany 4%	118.60
Magyar ezüst 4%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.90
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereségnyersorsjegy kölcsön	204.—
Tiszasabályozási és szegedi kölcsön	162.—
Osztrák papírjádék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronaárjádék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	730.59
Osztrák hitelbankrészvény	686.75
Osztrák-magyar államvasút	718.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.05
Német birodalmi márka	117.02
Londonl	239.72
Páris	95.17

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: **Hardy I. D.**

[54]

(Folytatás.)

Midőn Ray később lement, hogy a menetrendet megnézzé, melyik vonattal jöhet meg Gertrud és Sarolta, úgy tetszett neki, mintha minden ember gyanakodva nézne rá és kikérülne. Az egyedüli, kinek viselkedésében nem vett észre változást, Freherne orvos volt; arra kérte, hogy kövesse az olvasóterembe, mely egészen üres volt, aztán komolyan szólt:

— Percival ur, ha a szavamát talán helyén nem valóknak találálná, én elviselem. de az édes anyja nevére kérem, ha tud valamit erről a dologról, mondja meg. A saját érdekében kérem, beszéljen nyíltan.

— Köszönetet mondok orvos ur, — felelt Ray nyugodtan, — tudom, hogy jóakarattal viseltetik irántam, de nem mondhatok semmit, mert nem tudok semmit! Hogy az üveg miért üres, az előttem épp olyan titok, mint ön előtt.

— Akkor sajnálom, — felelt az orvos szomorúan s Ray úgy érezte, mintha azt mondaná: „En mosom a kezeimet.”

Ray ismét felment a térsalgóba s fáradtan

roskadt egy karszékbe, midőn a függönyajtók által elválasztott mellékszobából élénk beszélgetés hallatszott át hozzá.

— De miért tette volna? — kérdezte egy férfihang.

— Miért? . . . Ez csak világos, — felelt egy másik férfi. — A szegény meggyilkolt azon a ponton állt, hogy megházasodjék . . . amint e házasságból gyermek születik Percivalnak nincs többé reménye, míg ha Carlton mint legényember, utód nélkül hal meg, ő örökli bátyja egész vagyonát. Abból ítélve, amit róla hallottam, a fiatal ember meglehetősen haszontalan, léha, fél a munkától, pazarló Valószínű, hogy nem is állt valami jó lábon a bátyjával, mert azt beszélék hogy Carlton egyszer a család szegényfoltjának nevezte.

Ray mindez ideig félig dermedten hallgatózott; most felugrott s félretolva az ajtófüggönyt, fénylő szemekkel, fenyegető testtartással állt a két férfi előtt, kik riadtan tekintettek rá.

— Bocsássák meg az urak, ha zavarom önöket, — szolt Ray olyan hangon, melyből kiért, hogy milyen izgatott, — de meg kérdzem önöktől, hogy azok a szavak, amelyeket az imént hallottam, rám vonatkoznak-e?

A két ur rémülten tekintett egymásra.

— Valóban, Percival ur, — hebegte végre az egyik, — nem tudom . . . mi volt az, amit hallott?

— Az az állítás, melyel önök éppen ebben a pillanatban kockáztattak meg rám s sir Carltonra vonatkozóan . . . véletlen tanuja voltam az önök beszélgetésének s meg kell jegyeznem, hogy nagy tévedésben vannak. Sir Carlton közt s köztem a legjobb egyetértés uralkodott, hogy azt mondta volna nekem, amit önök éppen most beszéltek, az közönséges és ostoba mese!

Az urak hallgattak egy ideig, aztán az egyik merev tartással szólalt meg:

— Ha így áll a dolog, Percival ur, akkor hocsánatot kell kérnem, hogy olyan nyilatkozatokat ismételtem, melyeknek hitelességét nem tudom kellőképpen bizonyítani.

— Ki nyilatkozott így?

— Mentsem fel az alól, hogy erre a kérdésre f-lelek; lehet, hogy csak üres szóbeszéd volt, melyet felesleges módon ismételtem.

— Ebben az esetben azt tanácsolom, hogy a jövőben kétszer is fontolja meg, mielőtt ilyen „üres szóbeszédet” ismét, hogy vele megfosszon egy embert a becsületétől, s szerencsétlenné tegye egész életére — felelt Ray nyugodtan, de sötét pillantással.

— Mind a ketten sajnáljuk azt a szerencsétlen véletlent, melytől éppen most hozta ide, mikor mi ilyen meggondolatlan szavakat ejtettünk ki, — felelt a másik simán és udvariasan — természetesen sejtelmünk sem volt arról, hogy ön itt van a közelünkben.

— Ezt elhiszem az uraknak a szavukra, felelt Ray röviden, megvető hangon s keserűen. — De mégis szerencsémnek tartom, hogy szavakat véletlenül meghallottam . . . most már sok mindent megtudok érteni, ami előbb érthetetlen volt előttem.

Képtelennek érezte magát arra, hogy most anyjával találkozzék, Ray kísértelt a kertbe s midőn most számot vetett magával, meg kellett vallania, hogy kritikus helyzetben van. Ha úgy merne róla goldolkodni és ítélni, ha gyanúsítani merik azzal, hogy hitvány pénz miatt hidervérrel meg tudta gyilkolni legkedvesebb barátját, akit többre tartott a saját édes testvérénél: akkor kell lenni valakinek, aki e hirt készakarva terjeszti! Talán Bertramnak a keze van a játékban, aki soha ki nem állhatta?

Fitzallanra Ray nem is gondolt; nem is álmodta volna, hogy annak ékesenszólo hallgatása s jelentős pillantásai sokkal többet árítottak neki, mint Bertram Alfréd gyermekes gyanúsításai s együgyű bizonykodása.

Midőn Ray a házba visszatért, egyenesen a szobájába ment, ahol nemsokára felkereste az anyja. Ray rögtön észrevette, hogy az anyjának valami nyomja a szívét s hogy könnyebbé tegye annak kimondását, barátságosan szólt:

— Mi az, amit tudni akarsz, a anyám?

— Ah . . . kérdezni valóm nincs, csak egy kérdés van hozzád. May borzasztóan fel van izgulva, követeli, hogy engedjük veled beszélni s kérdéseket akar intézni hozzád, melyek . . . melyek téged . . . nagyon meg fognak sérteni,

De lásd . . . a szegény ma nincs beszámítható állapotban s ha beszélni akarná vele s nem haborodni fel nagyon a kérdéseire . . .

— Menjünk hozzá azonnal, anyám, — szolt Ray komolyan. — Hogy nem fogok ma vitatkozni Mayvel, az magától értetődik.

(Folytatása következik.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Gy. birtokos, Polgár. Annak a cégnek nevét nem tudjuk s így sajnálatunkra felvilágosítást nem adhatunk a kért dologban.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Faragó Rezső.

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom több mint

**50,000 kötetes
kölcsönkönyvtáramat**

Aradon, Ártél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság azonnal kapható. Magyar, német, francia és angol irodalom, továbbá óriási ifjúsági kölcsönkönyvtár. Vidékre az el- és visszaküldés igen kényelmesen kezelhető ládikákban történik. Egyszerre egy óra elegendő mennyiség küldhető. Az összes jegyzékekkel díjmentesen szolgálunk. A könyvek újak és tiszták. Kölcsöndíj rendes havi bérletre 1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér. **Legújabbak érkeztek:** Balassa: Mátyás király, Faragó: Napszámban, H: Bpesti bűnvásár, Vereszejev: Egy orvos vallomása, X: Híres szerelmesek Munturean: Keleti Páris, Iródy: Erzsébet dajka és más elbeszélések, Kabos: Két halott regénye, Bugyi: En meg a lu. Bernáth: Cleopatra élete és uralkodása, Sümegi: Fosztlányok, Békefi: Bíró előtt, Guthi: Házasodjunk, Géczy: A régi szerető, Ponson: A „Masion doré” titkai, Bakonyi: Laci k. a., Széllősi Zs.: Közönséges halandók, Albisi: Kova Gy. és társai, Gyarmatiné: Az új hajítások, Selonsky: A jövő világából, Ambrus Z.: Berzsényei bíró, Körösi: A virágnak megtiltani, Gárdonyi: Szerelmes tört. Read Opin: Leau Gausett, Vadnay K.: A rossz szomszéd, Gué: Sebzett szívek, Queux: Rejtélyes feleség, Lőrinczy: Meglepett fesszkek, Nagy E.: Egy napos özvegy, Mendes: A meztelen, Beck: Ideálok, Pekár Pasztellek, Werner E.: Becsület utja, Barang: Husvét, Brioux: A mételey, Eötvös K.: Gróf Károlyi G., stb.

Ifjúsági iratok: 80 uj mű.

Németben: Weller: Der Spion, Rosegger: Am Wanderstabe, Reinhard: Leuchen im Zucht-hause, Delpit: Beide, Ohnet: Georges: Sinkende Sonnen, Sudermann: Es lebe das Leben, Zobelitz: Der Herr Intendant, Megede: Das Blinkfeuer, Rose: Provinzmädel, (Kleinstadt luft), Diplomat: Skandalgeschichten europäischer Höfe, Marriot: Menschlichkeit, Bernhard M: Frau Fama, Reitzer: Solem Alechem, Renbach, Selkow: Zum Frieden, Guilbert: Der Brettkönig, Becker: D. Familie Ellenbruck, Ohnet: Die lichtscheue Dame, Georgy: Frau Lotte in Russland, Ohnet: Zwei Väter, Skram: Nachwuchs, Hamsun Knut: Sklaven der Liebe, Stinde: Hotel Buchholz, Bülow: Margarete, Werner E.: Gottesurtheil, Mendes: Der Weg z. Herzen, Georgy: Diess. u. jenseits d. Liebe, Werder: D. Pommernherzog, Sonntagskinder, Casetti: Vermächtniss, Roest: Löwe u. Co., Delpit: Beide, Lesueur: Hassende Liebe, Broci-ner: D. Blumenkind, Wothe: D. Siegerin, Voss: D. Mönch, Eschtruth: Nachtschatten stb. stb. Francia és angolban igen sok uj mű!

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében regények, ifjúsági iratok, nyelvtanok, szótárak, mindenféle szakkönyvek stb. megledően jutányos áron kaphatók. Egész könyvtárak vétele és eladása.

Szesszület.

— Augusztus 19. —

Mai jegyzésem: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szerdai mosók 12'80—13— korona mmésszánként.

NAPIREND.

Augusztus 20. Szerda. Róm. kath. naptár: István király. — Protestáns naptár: István király. — Görög-keleti naptár (augusztus 7.): István király. — A nap két 4 óra 47 perces, nyugszik 6 óra 48 perces. — A hold két 7 óra 3 perces, nyugszik 6 óra 1 perces.

Kölöcsy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erkel-múzeum helyisége mellett állterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száras, meleg, zivatarok.

Augusztus 20. Az aradi atletikai klub kirándulása Békés-Csabára.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL**Budapest felé indul:**

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	4.45
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.07
Radnára délután	6.35
Gyorsvonat este	7.18

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.15
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	7.10
Személyvonat d. u.	4.11

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Gurahonczig szm. du.	4.30

ARADRA**Budapest felől érkezik:**

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat este	7.11
Szm. Szolnokról este	9.—

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat reggel	8.08
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.59

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat este	7.06

Brád felől:

Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perces.

NYILTÉR.***Eladandó!**

Aradon a Varjassy József- (ezelőtt kórház-) utcában 14. szám alatt levő

uri lakház

és 3, esetleg 4 házhely,

nemkülönb a Dezső-utcában is

4, esetleg 6 házhely,

továbbá az ugyanott fekvő kertben körülbelül 1000 négysz. öl területen termő és részben már termésnek indult idei egész

csemege-szőlő termés

vagy egészben, amint természetben található, vagy métermázsanként meghatározott egységárban eladandók. — A szőlő vevőjének ott egy lakszoba folyó évi október hó 31-ig ingyen bocsáttatik rendelkezésre, esetleges megállapodás szerint a szoba továbbra is átengedhető.

Bővebb felvilágosítással szolgál Hruzek Béla Uj Aradon, fő-utca II. sz. a. 1467

Dr. Kronstein Vilmos

ismét régi lakásában 1465

Andrássytér 21. sz.**rendel.**

délelőtt 10 órától 11 óráig,
délután 2 órától 4 óráig.

Ajánlunk

ipar és háztartási célokra rostált darabos

bükk-faszemet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva kétszer mosott, valódi porosz

kovács köszönet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő-köszönet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

gáz pirszen-kocsz

100 kiló 4 kor. 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközése és hazaszállítása végett félnap időt kérünk

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Dr. Fischer Jenő**ügyvédi-irodáját**

Andrássytér 21. sz. házba

visszahelyezte.**Fel Amerikába.**

Arad legnépesebb s legszebb kirándulási helye

„Amerika“

legszebb fekvésű mulató a Maros partján.

Izléses jó ételek, legjobb minőségű tiszta italok, jutányos árak, pontos kiszolgáltatás.

Ma, szerdán**tambura zenekar**

Dankó-féle műsorral.

Belépti-díj nélkül.

Este nagy tűzijáték.

Számos látogatást kér

Weilandics,

vendéglős.

Beiratások**az aradi zenedében**

a 69-ik tanévre

folyó évi szeptember hó 1-én

veszi kezdetét a zenede helyiségében s naponta délután 4—5 óráig eszközöltetnek.

Az előre fizetendő beiratási díj 10 korona.

Tandij egész évre 50 korona, mely két részletben fizetendő.

Fuvó hangszerre két növendék tandijmentesen vétetik fel.

A bélyegmentes folyamodványok 1902. szeptember hó 1-éig az igazgatónál nyújtandók be.

Iparosok részére — ha kellő számmal jelentkeznek — esténként 8-tól 9 óráig egy külön tanfolyam fog tartatni.

A zenede tanári kara: Budits Mátyás, Ferch Odón, Höszy Jakab, Kaletzky Vilma, Puresi János, Schleisner Amália, Ubl Ferencz és Zoltai Mátyás.

Arad, 1902. augusztus hó 19-én.

Az aradi zenekedvelők egyesülete képviselőjében:

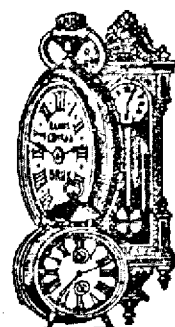
Institoris Kálmán,

Arad sz. kir. város polgármestere,
az egyesület elnöke.

Krispin József,

a zenede igazgatója.

1460

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,

aranyárak kivitelű háza

BRUX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.

Valódi ezüst rem. óra frt 5.80.

Valódi ezüst láncz frt 1.20.

Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1880

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyenruházati és hadfelszerelési üzlet megnyitás.**Hammer és Szukop**

ARAD,

Salacz Gyula-utca, Solymos-ház.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, egy a legmagasabb igényeknek is megfelelő

egyenruházati-intézetet

nyitottunk, ahol is e szakmába vágó összes cikket raktáron tartunk.

Teljes felszerelések egyéves önkéntesek

részére.

Tisztelettel:

Hammer és Szukop.

Telefon szám 485.

T. cz.

Van szerencsém nagybecsült
rendelőimnek szíves tudomására
adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet

feloszlattam, de iparomat továbbra
lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kishalmi-féle gősfürdő mellett

folytatom.

Főtörkvésem oda irányul, hogy
nagybecsült rendelőimet ezután
is legnagyobb odaadással, szolid
és pontos kiszolgálásban része-
sitsem, miért is az eddigi pártfo-
gásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség be-
cses bizalmába ajánlva maradok

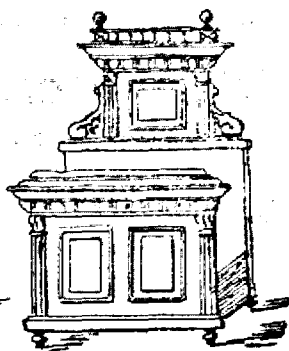
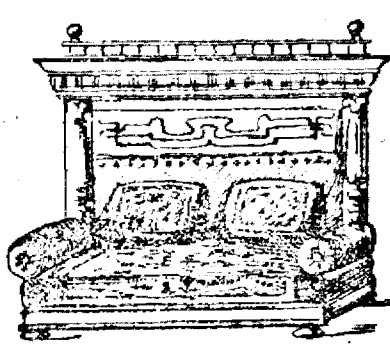
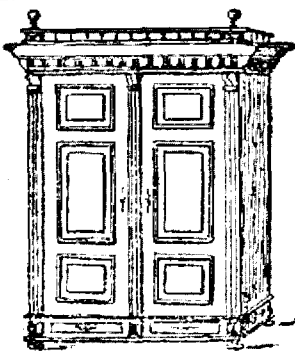
kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Bámulatos olcsó árak!

Állapított 1858.

Állapított 1858.

ROSMANITH ALBERT és FIA

Arad, Andrassy-tér 8-ik szám. (Az udvarban.)

Dusan felszerelt raktár mindennemű **butorokban.**

Szalon-, ebédlő- és hálószoba-berendezések

minden modern stílusban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig folyton készletben, izléses, szolid
kivitelű **kárpitozott butorok** nagy választékban.

A nagy készletnek megfelelő üzlethelyiségünk az udvarban lévén, azon kelle-
mes helyzetben vagyunk, hogy készítményeinket **bármikor is olcsóbban** adhatjuk. En-
nél fogva ajánljuk a n. é. vevőközönségnek raktárunk megkeresését saját érdekében el nem
mulasztani.

Kiváló tisztelettel

Rosmanith Albert és Fia.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltnék. Kívánatra képes árjegyzék.

A bevonulandó m. t.

huszár, tüzér, gyalogsági

és mindennemű cs. és kir. **önkéntes urak** b. figyelmébe
ajánlom régi jó hírnévnek örvendő elsőrendű

egyenruha és férfi-szabó műtermemet.

Bármilyen egyenruhákat, és teljes felszereléseket a legjobb
minőségben, kifogástalan kivitelben és legjutányosabb árszámítás
mellett szállítok. Mintákkal és árjegyzékkel kívánatra bérmentve
szolgálok.

Teljes tisztelettel

1435

Schäffer Henrik

ARAD,

Andrassy-tér (Bing-ház). A szentháromság szoborral szemben.

Városi és megyei telefon 208.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Crème

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szeplő, májfolt, bi-
bircs, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.** E remek
ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek követke-
zésében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

==== Nappal is használható! ====

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, rózsás és krém színben
egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

XX Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól! XX

Bevásárlásnál csakis **HAJÓS** féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: **Vojtek Kálmán, Tábor Gyula,** Pécskán: **Adler
Gy. Lajos,** Simándon: **Csikó Lukács** gyógyszerész uraknál.

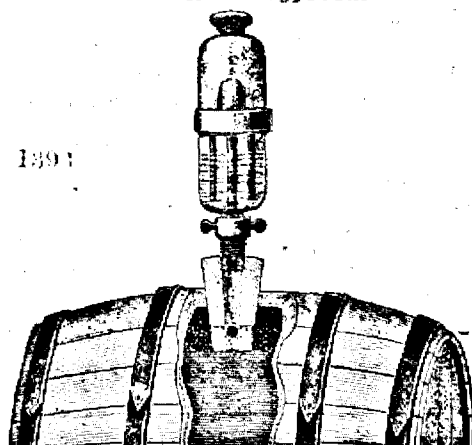
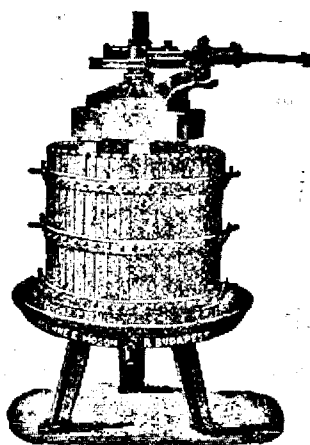
Kovács Soma

ARAD, Andrassy-tér 24. Neuman-palota.

Szőlő, pinczegazdászati és gazdasági gépek gyári raktára.

Mabilé rendező, Kühne
gyártmányu legjobb
BORSAJTÓK.

Legjobb **BORVÉDŐ.**
Egy év óta
több 1000 darab használatban
Aradmegyében.

GYÁRI ÁRAK!

OLCSÓ ÁR!

882—1902. I. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltósági vallás- és közokt. miniszter ur az 1902.
évi július hó 29-én kelt 40579. számú rendeletével a csermői
állami iskolánál szükséges mellékhelyiségek és kerítés helyre-
állítását 2100 korona összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljá-
ból az 1902. évi augusztus hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára
az aradi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Nagy-
körút 6) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánla-
taikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpénz (vagy a
bántpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok,
sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatol-
landó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hiva-
tálnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1902. évi augusztus hó 12-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető- orvos: **Dr. HECHT.**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, **rheuma,** köszvény, szívizomsorodás, **vérsejény-ség,** szívbillentyű, nő, tüdő és gégebetegségek, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyimód, villamfény-, moór-, szénsavas, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage.

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy sikerült egy

legelső rangú kötszer gyárral

oly meggyezésre lépni, melynél fogva antisepticus kötszereket és kötőanyagokat legkiválóbb és legfinomabb minőségben legolcsóbb árakon hozhatunk forgalomba. **Usszes kötszereink az 105147. számú m. kir. belügyminiszeri rendeletnek szigorúan megfelelő minőségben és csomagolásban vannak előállítva.** — Mivel említett kötszereket egy tömegben rendeljük, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden concurens áraknál olcsóbban szállíthatunk még a legkisebb mennyiségűnél is.

Tájékoztatásul álljon itt egy néhány gyakrabban használt kötszerek árjegyzéke:

100 grm Brunswatta henger csomagolásban	44 fillér.
1/4 kló " " " "	80 fillér.
1/2 " " " " 1 kor.	50 fillér.
1 " " " " 2 kor.	40 fillér.
1 metere Steril-gaze (Hydrophil gaze)	28 fillér.
Catió és mull-polyák minden árban.	

Ipar és házi célokra szolgáló gyógyszerfélék minden versenyár betartása mellett kapható. 1117

Raktárak:

Az összes aradi gyógyszerházakban.

Gurahonezi portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a magyar mérnök- és építész-egylet által megszabott normáit 60—70 százalékkal felülmúlja, rendkívül finom őrlésben, kis és nagy mennyiségben, gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyvárad-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egyesült Vasutak központi irodájára is elfogad és a cementet kívánatra házhoz szállítja. 274

A bokszei körjegyzőségénél

az adóbehajtási teendőkre is vállalkozó

irnok

folyó évi szeptember 1-től alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok a körjegyzőséghez intézendők.

Bokszei, 1902. évi augusztus hó 17-én.

Schweger,

körjegyző.

1452

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

gyógyászati készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fényő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrissítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr esszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Maraschino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerházban

Aradon, Szabadság-tér.

Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSERVATORIUMBAN,

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.)

a beiratások **szeptember 1-től** mindennap d. e. 10—12-ig, d. u. 4—7-ig tartanak.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, cimbalom, magánének és minden fuvóhang. Mint melléktárgyak: zeneelmélet, összhangzat, zenészerzés, zenetörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és zongoraösszjáték **ugyanazon tanterv szerint mint az országos zeneakadémián Budapesten.**

TANÁRI KAR:

BAYER-BETTELHEIM IDA, (felügyelő) zongora és zeneelmélet.

KISS KÁROLY, cimbalom.

KLEIN SÁNDORNÉ, zongora.

MÜTTERMÜLLER JÓZSEF, (igazgató) gordonka, zongora és kamarazene.

MÜTTERMÜLLER-NÉ-LENGYEL ERZSI, zongora- és zeneelmélet.

SPERBER FRIGYES, (igazgató) hegedű, mélyhegedű és zenekar iskola.

SCHREYER JAKAB, zongora.

UNGER MOR, (igazgató) hegedű, zongora és zenekar iskola.

WEICHHART AURORA, magán-ének.

Az intézetben a fentebb nevezettekén kívül szükség esetén néhány segédtanár is tanít.

Tandij havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 kor., fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

BEIRATÁSI DIJ 6 KORONA.

Az igazgatóság figyelemztetni kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

1375

Az igazgatóság.

Senki

se mulasztja el egyik legrégibb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam- és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni. Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fix fizetés. Ajánlatok „M. V. 8912” alatt Haussenstein és Vogler hirdetési irodájához, Budapest intézendők.

1891

4 pár czipő 5 korona 90 fillér

bérmertesen és költségmentesen küldve bármely posta állomásra. — Oriási menyiség átvétele folytán lehetséges csak ilyen hallatlan olcsóság. 1 pár uri és 1 pár női fűzős czipő barna, erős szegezett talppal, legújabb divat szerint; továbbá 1 pár uri- és 1 pár női divatczipő zsinórzattal, elegáns és könnyű.

Mind a 4 pár összesen 5 kor 90 fill.

Megrendelésnél elég a láb hossza.

— Szétküldés utánvét mellett. —

Schuh-Export

1893

F. Windisch,

Krakau No. S. K/2.

Meg nem felelők azonnal visszavételnek.

Újabb haladás!

Bejegyzett

Védjegy
„Vaslovag”

1894

Kérje mindenütt csakis az új Eisenstädter-féle

EGLASINE

padlófénymáz. Gyári jegy: „VASLOVAG” törvényesen védve.

Gyorsan szárad! Kiadós! Mosható! Tűkőrfényű! Tartos! Szagtalan!

EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be. EGLASINE használatban a legolcsóbb beeresztő szer. Takarékos használat mellett 1 kg. elegendő 12 m² méter területre.

Kapható mindenütt!

Árlejtési hirdetmény.

A rétháti róm. kath. hitközség iskolaszéke 1902. évi augusztus hó 16-án kelt 14—1902. szám alatt hozott határozat értelmében Rétháton egy újonnan építendő iskola, hozzátartozó tanítói lakással együtt 8203 korona és 46 fillérnyi összegben állapította meg. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi építés végrehajtásának elvállalására zárt ajánlataikat 1902. évi augusztus hó 31-ik napjának délelőtt 10 órájáig Réthát község házában igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlathoz a megállapított költségösszeg 10%-ának megfelelő bántpénz csatolandó. A szóban forgó munkálatra vonatkozó tervek és feltételek a községi jegyzőhivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Rétháton, (Temesmegye) 1902. évi augusztus hó 17-én.

Eisele József,

tanító, isk. jegyző.

1462

Frank Károly,

isk. elnök.

Új butor-raktár

a Boros Béni-téren.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Boros Béni-tér 2. szám alatt** (Kneffel-féle ház) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

butor-raktárt

nyitottam, hol azonkívül mindennemű **konyha-berendezést** is raktáron tartani fogok.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy legjobb minőségű áru, jutányos árak és pontos szolgálat által nagybecsű vevőimet kielégíthessem és teljes megelégedésüket kinyerjem, miért is kérem szíves megrendelésével kitüntetni és raktáramat b. látogatásával megtisztelni.

Teljes tisztelettel

Bauer Mihály,
asztalos mester.

1314

Lábizzadás, Kónaljizzadás

ellen

egyedüli és biztos hatású szer a Hajós-féle

Általános hintőpor,

(Tanno-salicyl. comp.)

mely sem bőrt, sem fehérneműt nem piszkít. Használata nagyon egyszerű és kényelmes, néhányszori behintés után a lábizzadás és a vele járó kellemetlen szag teljesen megszűnik.

Ára egy doboznak 35 krajczár.

Cséplőgéptulajdonosoknak nélkülözhetetlen!!

Elsőrendű kötszerekkel ellátott

Mentő-szekrény

előírás szerint összeállítva darabja 5 forint.

Kényes mentőszekrények jutányosan kiegészítetnek.

Kapható egyedül:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyszeri laboratóriumában

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az ügyek főlászerelése kereskedelem-törvényi-minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam balsóleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és megzúntatja a kikövést, eltávolítja a fájdalmas köhögést és még ilyen idős bajokat is meggyógyít. 2. Kiváló hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megzúntat minden lázt. 4. Meglehetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörget, kólikát és hasgást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiváló szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog és szájbajnál, megszünteti a felbubogást és a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kiváló gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orvancra, pattanások, füstölök, szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, ruhák, kosz és kitételekre, fejpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakadást, köszvény, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apácza-védjegyre — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér. 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kihatás még a legrégibb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes mütétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellre, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orvanc, minden idős bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sőtolyás, dagadt lábknál, sőt csontszúrási is; tüdő-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövéseknél; minden idegen anyag, mint: üveg vagy faszálank, homok, seret, tövis stb. kiszívására; mindenféle daganatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gillisták ellen, körömméreg, pörseles, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségek, fülfolyás, gyermek-otvar stb. bántalmak ellen. Két téglénél kevesebb nem küldetik; a szállítás csakis az árak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégléi ára szállítólevéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 60 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától a tessék ügyelni, hogy minden téglére a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pragrad” beütve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szívesen küldhetők. Legjobbnyire már az orvos megérkezéseig is segítene, nagyon természetesen, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más érteketlen és hatás nélküli úgynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénzt hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világírú szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kétkéivel ellátva nem volna kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke” Pragrad bei Robitsch-Sauerbrunn

megrendelni.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában.

1904

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ar-

tesítések a kiadóhivatal ad; leve-
beni kérdésekhez a válasza való-
lag melléklendő. Telefon irattal
nem ad a kiadóhivatal.

Egy drb. egylovas

erős, teljesen új stráfkocsi eladó.
Tudakozódhatni Klein Ignácznál,
Karolina-utca 6. sz. 1438

Két-három gyermek

intelligens családuál teljes ellátást
kaphat. Bővebbet Fischer Ármán,
Batthyányi-utca 22. sz. 1446

Német-magyar Bonne

gyermek mellé ajánljuk. Szi-
ves megkeresések e lap kiadó hi-
vatalához küldendők: „Figyelmes
Bonne” jellege alatt. 1441

Kiadó!

Egy jó forgalmu-szatocs-üzlet be-
tegség miatt kiadó. Bővebbet a ki-
adóhivatalban. 1461

Házmesteri állást

keres egy gyermektelen házaspár.
Cím: Kolarits György, Tököl-
tér 6/a. 1445

Zálogszedulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Apateleken

7/4 katasztrális hold
teljesen

termő szőlő

előnyös feltételek mellett, az
idei terméssel együtt, szabad
kézből 1467

azonnal eladó.

Bővebbet Perényi-utca 3.
szám alatt, földszint jobbra.

Lakás kiadó.

A Víztorony mellett, az ujonnan
épült emeletes házban, egy három
szobás modern lakás kiadó. Bő-
vebbet ugyanott. 1362

Hirdetmény.

Anyakönyvvezető helyettesnek

kinevezhető, jegyzői teendők-
ben teljesen jártas

egyén

alólírotnál azonnal

alkalmazást nyerhet.

Havi fizetés 40 korona és
ellátás. Szorgalomhoz képest
fizetés javítás.

Fakert, 1902. évi augusztus
hó 16-án.

Rácz Márton,
körjegyző.

1453

Telefon 436.

Vasgerenda, szekértengelyek, ráfvas,
aczelcsákányok, kályhák, tűzhelyek,
fegyverek, lőszer, ifj. Czeiler Ist-
ván-féle mángolók és egyéb áru-
cikkek jó minőségben és olcsó
árban kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 76

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

A Szabadság-tér 16. számú

házban,

tehát a legélénkebb forgalmu
helyen egy szép, nagy, magas

bolthelyiség,

mely esetleg két részre is oszt-
ható

azonnal kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos,
Domány József irodájában. 1464

Árlejtési hirdetmény.

Erdőhegy község előjárósága a község tulajdonát képező
„Pelikán” vendéglő épületnek 6009 korona 38 fillér előirány-
zott költséggel leendő f-felemelése, megtoldása és átalakítására
f. évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor Erdőhegy község-
hánál tartandó szóbeli árlejtési versenytárgyalást hirdet, melyre
építési vállalkozók meghívattak azzal, hogy a terv, költségve-
tés és a feltételek a hivatalos órák alatt Erdőhegy község
jegyzői irodájában megtekinthetők.

Erdőhegy, 1902. évi augusztus hó 16-án.

1455

Hollósy Kálmán,
jegyző.

Pálfi Ferencz,
bíró.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBÖRE MEG-ÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világra el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrrákát (mitesszer) és minden arcztisztatlanságot. Massza-
hoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tévely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apáczán: Bonomi
Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csémán: Berkes Ármán, Elekén: Ifj. Pekker István,
Földeseken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnár István,
Győrökön: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-
ágótán: Fejes Lajos, Kúrticson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsbázán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzócs Ádám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pecskán: Rokszin János, Pankotán:
Fosztov Gusztáv, Pityaroson: Szabados József, Székelyváron: Fromm D. Traugott, Si-
mandon: Csiky Lukács, Soborsánban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tanczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternaigó Géza utak gyógyszerárakban.

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. védőmet ug-
a n. b. közönséget értesíteni, hogy Ara-
don, a hálteren az „Arany potyka”-
helyiségben

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi ár-
folyam szerint mindenkor nálam kapha-
tók. Pósta megrendelések a legponto-
sabbban utánvét mellett eszközöltenek.
Becses pártfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,
haláruda tulajdonos.

302

Kész

butor eladás!

Ajánlom a n. é. közönség-
nek szolid kivitelű

kész-butoraimat

és olyanokra megbízást kész-
séggel elfogadok. 1399

Varga József

asztalos-mester

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nem ba-
jokban, szifilisben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alatt jelzett
cízmre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelése
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Mindenki ír-
hat érte bárholon magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49,
Elektron Building, Fort Wayne, Ind.
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők. 1347